

**Estimació dels recursos necessaris d'atenció social
especialitzada i domiciliària a la Garrotxa 2009/2020**

**Gabinet d'Estudis Socials, SCCL
Desembre 2009**

ÍNDEX

1	Introducció	4
2	Evolució i projecció demogràfica dels grups de població susceptibles d'atenció social especialitzada	8
3	Els recursos d'atenció especialitzada de la comarca: Evolució per tipologia i cobertura pública.....	10
3.1	Els recursos per a les persones grans	10
3.1.1	Places residencials	10
3.1.2	Places de Centre de Dia	11
3.1.3	Servei d'Ajuda Domiciliària	12
3.1.4	Apartaments de Gent Gran i Apartaments Tutelats	12
3.1.5	Servei de Teleassistència	13
3.2	Els recursos per a les persones amb discapacitat psíquica	13
3.2.1	Places de Centre Ocupacional i Centre Especial de Treball	13
3.2.2	Places de Centre de Dia d'Atenció Especialitzada, de Llar Residència i de Residència.....	15
3.3	Els recursos per a les persones amb discapacitat física	16
3.4	Els recursos per a les persones amb discapacitat derivada de malaltia mental .	16
3.4.1	Places de Llar Residència i de Llar en Suport.....	16
3.4.2	Places i usuaris de Servei d'Inserció a la Comunitat	16
3.5	Els recursos per a les persones afectades per VIH/SIDA	17
3.6	Servei d'Atenció Domiciliària per a persones en situació de dependència	17
3.7	Serveis d'Atenció Precoç per a menors de 6 anys amb trastorns de desenvolupament o amb risc.....	18
3.8	Altres serveis d'atenció social per a persones en situació de dependència	19
4	Estimació de les necessitats versus els recursos existents: Actualment i en el futur	20
4.1	Necessitats estimades	20
4.1.1	La població discapacitada.....	20
4.1.2	La població dependent estimada	24
4.1.3	Relació entre les estimacions de població discapacitada i dependent	28
4.2	Necessitats "reals" detectades.....	30
4.2.1	La població dependent segons valoracions	30
4.2.2	La població disminuïda, legalment reconeguda de la Garrotxa	30
4.2.3	Relació entre la població discapacitada i dependent estimada i la valorada	32
4.3	Les persones grans: Necessitats versus recursos	33
4.3.1	Persones grans discapacitades i nivells de cobertura actual	33
4.3.2	Persones grans amb situació de dependència i nivells de cobertura actual	34

4.3.3	Projecció de la discapacitat i de la dependència i estimació dels recursos necessaris	39
4.3.4	Estimació dels recursos i serveis necessaris en base a la tendència de l'oferta	41
4.4	Les persones amb discapacitats psíquiques: Necessitats versus recursos.....	50
4.4.1	Les persones discapacitades psíquiques menors de 65 anys.....	50
4.4.2	Els recursos i els nivells de cobertura.....	52
4.4.3	Estimació dels recursos i serveis necessaris en els propers anys	57
4.5	Les persones amb discapacitats físiques: Necessitats versus recursos.....	71
4.5.1	Les persones amb discapacitats físiques menors de 65 anys.....	71
4.5.2	Estimació de les necessitats i dels recursos i serveis necessaris en els propers anys.....	74
4.6	Les persones discapacitades per malalties mentals: Necessitats versus recursos	79
4.6.1	Les persones discapacitades per malaltia mental menors de 65 anys.....	79
4.6.2	Els recursos i els nivells de cobertura.....	81
4.6.3	Estimació de les necessitats i dels recursos i serveis necessaris en els propers anys.....	82
4.7	Els infants menors de 6 anys amb trastorns de desenvolupament o amb risc de tenir-los	85
4.8	Les persones afectades per drogodependències i per VIH/SIDA.....	86
5	Síntesi dels resultats obtinguts.....	87

1 INTRODUCCIÓ

El document que aquí es presenta s'emmarca, en primer lloc, en les competències que la nova Llei de Serveis Socials, 12/2007 d'11 d'octubre, Títol III Article 32, atorga als ens locals supramunicipals, quant a *"Programar els serveis socials en llur àmbit territorial, d'acord amb els criteris de planificació i coordinació de la Generalitat, el pla estratègic corresponent i la Cartera de serveis socials, en matèria de serveis socials"*

Segon, en la decisió i voluntat del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, principal ens supramunicipal que exerceix la competència en la gestió i organització del conjunt dels serveis socials de la comarca, d'aprofundir en el coneixement de les necessitats i demandes d'atenció social especialitzada i domiciliària del col·lectiu més vulnerables i/o en risc d'exclusió social, tant en l'actualitat com les que es poden preveure en el futur, en relació als recursos i serveis d'atenció social existents i el que ja ara es preveu implantar en un futur proper, per tal de facilitar la necessària programació i planificació dels serveis socials en el territori. Val a dir que aquesta decisió i voluntat de les institucions competents de la Garrotxa, pel que fa a la promoció d'activitats de recerca i de planificació dels serveis socials comarcals, compta ja amb una certa tradició, amb la promoció d'estudis diversos de recerca i planificació, en els que fins ara l'entitat que presenta aquesta proposta hi ha participat en dos¹

Tercer, en la programació territorial que el Departament d'Acció Social i Ciutadania del ICASS ha elaborat recentment², la qual es considera el document de referència i de partida, tant pel que fa a la definició del col·lectiu susceptibles de beneficiar-se dels recursos i serveis d'atenció social especialitzada i domiciliària, com dels principis en què se sustenta la programació i de la metodologia i dels criteris que empra per estimar les necessitats presents i futures d'atenció social dels col·lectius corresponents. En aquest sentit, la proposta que es presenta per la comarca de la Garrotxa, pretén enfocar-se, sobretot, en una línia de complementarietat i ampliació a l'esmentada programació. Es tracta, doncs, partint dels principals criteris i indicadors del document de programació citat, d'actualitzar, ampliar i matisar, si s'escau, les dades i la informació disponible sobre les principals característiques dels col·lectius diana (projeccions demogràfiques, prevalença epidemiològica...) sobre les seves demandes i sobre els recursos d'atenció social existents i previsibles en el futur, que permeti l'estimació més ajustada i objectiva dels recursos i serveis que caldria implementar de cara a la propera dècada.

El contingut d'aquesta estimació es concreta en un estudi pronòstic de necessitats de recursos d'atenció social especialitzada i domiciliària a la Garrotxa a l'horitzó 2012, 2016 i 2020, i propostes d'ampliació o creixement de recursos i serveis en funció de l'evolució previsible de les necessitats, de les preferències dels usuaris potencials i dels tendències i realitats d'altres països de la resta de la U.E, sobretot els més propers des de la perspectiva sociocultural i econòmica.

¹ ESTIVILL, J; AIGUABELLA, J. (1986), *Un pla social per a la Garrotxa*, Mancomunitat de la Garrotxa.

AIGUABELLA, J; RIMBAU, C (2003-2004), *Les persones grans de la comarca de la Garrotxa: Diagnòstic social i econòmic del col·lectiu i propostes per a millorar l'atenció social*, Consell de Benestar Social de la Garrotxa.

² ICASS. *Programació territorial dels recursos d'atenció social especialitzada i domiciliària a Catalunya. 2008-2012 i Bases per a la nova Planificació*. Departament d'Acció Social i Ciutadania.

Es tracta, com s'ha dit, d'una estimació de les necessitats i els recursos necessaris d'atenció especialitzada i domiciliària adreçats als col·lectius de població que l'ICASS defineix en el seu document de programació citat, i que majoritàriament es corresponen amb els col·lectius destinataris dels serveis i prestacions contemplades en l'anomenada llei de dependència.³

Aquests col·lectius són els següents:

- Persones grans
- Persones amb discapacitat psíquica
- Persones amb discapacitat física
- Persones amb discapacitat derivada de malaltia mental
- Persones afectades per drogodependències
- Persones afectades per VIH/SIDA
- Infants menors de 6 anys amb trastorns de desenvolupament o amb risc de tenir-los

Quant als serveis i als recursos d'atenció social especialitzada i domiciliària que es contemplen per a aquests col·lectius, es tracta d'aquells serveis i recursos garantits més rellevants, inclosos en l'anomenada Cartera de Serveis Socials 2008-2008 aprovada per la Generalitat de Catalunya segons Decret 151/2008, de 29 de juliol, i que l'ICASS també contempla en el seu document de programació territorial. Concretament es tracta dels serveis següents:

Per a persones grans en situació de dependència

- Places residencials
- Places de centre de dia
- Serveis d'Assistència Domiciliària

Per a persones amb discapacitat psíquica

- Places de centres ocupacionals
- Places de centres de dia d'atenció especialitzada
- Places de llar de residència
- Places residencials

Per a persones amb discapacitat física

- Places de centres ocupacionals
- Places de centres de dia d'atenció especialitzada
- Places de llar de residència
- Places residencials

Per a persones amb discapacitat derivada de malaltia mental

- Places de llar residència

³ LEY 39/2006, de 14 de diciembre, de Promoción de la Autonomía Personal y Atención a las personas en situación de dependencia.

- Places de llar amb suport
- Places de servei prelaboral
- Clubs socials

Per a persones afectades per drogodependències

- Places de comunitat terapèutica
- Places de pisos amb suport

Per a persones afectades per VIH/SIDA

- Places de llar residència
- Places de llar amb suport

Per a altres persones en situació de dependència

- Hores de SAD

Per a infants menors de 6 anys amb trastorns de desenvolupament o amb risc de tenir-los

- Hores d'atenció precoç

L'objectiu principal d'aquesta estimació és calcular, de la manera més objectiva possible, els ràtios de cobertura de serveis i recursos socials que, per als esmentats col·lectius, serà necessari assolir per cobrir les necessitats i demandes que es preveuen en el futur.

Concretament, per a cada col·lectiu abans esmentat (gent gran dependent, població discapacitada psíquica...) s'estima, quins serveis i recursos socials caldrà crear i/o garantir, per tal de satisfer les seves demandes i necessitats que previsiblement sorgiran als propers anys i/o aconseguir uns ràtios de cobertura de recursos i serveis "adequats" a les esmentades necessitats i demandes i als ràtios de cobertura existents a altres països europeus d'unes característiques socials i culturals similars.

Per assolir els objectius citats abans s'ha emprat una metodologia, bàsicament, quantitativa a partir de la recopilació i anàlisi de les dades existents que a continuació es detallen:

- Les dades, les estimacions i els criteris de programació aportats per l'ICASS a través dels documents de programació territorial dels recursos d'atenció social especialitzada i domiciliària a Catalunya en el període 2008-2012⁴
- Evolució de l'oferta de serveis i recursos d'atenció especialitzada i domiciliària destinada als col·lectius esmentats, que resideixen a la comarca en els darrers 10 anys. La majoria d'aquestes dades han estat aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa.
- Evolució de la prevalença epidemiològica i/o de la dependència dels col·lectius, a partir de les dades aportades per la *Encuesta sobre Discapacidades, Autonomía*

⁴ ICASS Op. Cit

*personal y Situaciones de Dependencia del 2008*⁵, per l'Enquesta de Discapacitats de l'any 1999⁶ (EDDES) i pel Llibre Blanc de la Dependència⁷.

- Prevalença de la dependència a partir de les valoracions fetes pels Serveis de Valoració de la Dependència de la Garrotxa, a partir de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa.
- Les tendències, en relació a la demanda, que observen els principals responsables i tècnics del Consorci.
- La cobertura a determinats països de l'U.E que existeix pel mateix tipus de necessitats i col·lectius similars

⁵ INE: *Encuesta sobre Discapacidades, Autonomía personal y Situaciones de Dependencia 2008*

⁶ INE, 1999 *Encuesta sobre discapacidades, deficiencias y estado de Salud*

⁷ Libro Blanco (2004) *Atención a las Personas en Situación de Dependencia en España*. Ministerio de Asuntos Sociales. Imsero

2 EVOLUCIÓ I PROJECCIÓ DEMOGRÀFICA DELS GRUPS DE POBLACIÓ SUSCEPTIBLES D'ATENCIÓ SOCIAL ESPECIALITZADA

Una de les variables més importants per l'estimació de les necessitats d'atenció social futura de la població, sobretot les necessitats d'atenció social a la dependència, com és el cas de la majoria de serveis especialitzats que són els que tracta aquest informe, és la demogràfica, atès que la prevalença de la dependència té una correlació molt alta amb l'edat de la població. Per tant, el nombre i la proporció de població dependent dependrà bàsicament de l'evolució demogràfica segons l'edat.

Taula 1

La Garrotxa			
	Homes	Dones	Total
1996	22.753	23.955	46.708
2003	24.720	24.905	49.625
2008	27.452	26.985	54.437
2012	28.155	27.618	55.773
2016	29.056	28.390	57.446
2020	29.864	29.044	58.908

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat. Censos i Padrons, Padró continu i Projeccions de Població

Taula 2

Evolució i projecció de la població. 1996-2020 Garrotxa									
	65 a 79 anys			80 i +			65 i més anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
1996	3.615	4.464	8.079	777	1.385	2.162	4.392	5.849	10.241
2003	3.794	4.596	8.390	1.094	1.898	2.992	4.888	6.494	11.382
2008	3.286	3.989	7.275	1.398	2.334	3.732	4.684	6.323	11.007
2012	3.080	3.609	6.689	1.471	2.508	3.979	4.551	6.117	10.668
2016	3.215	3.600	6.815	1.521	2.616	4.137	4.736	6.216	10.952
2020	3.629	4.009	7.638	1.362	2.403	3.765	4.991	6.412	11.403

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat. Censos i Padrons, Padró continu i Projeccions de Població

Taula 3

Creixement anual de la població. 1996/2020 Garrotxa									
	65 a 79 anys			80 i +			65 i més anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
1996-2003	0,7%	0,4%	0,5%	5,0%	4,6%	4,8%	1,5%	1,5%	1,5%
2003-2008	-2,8%	-2,8%	-2,8%	5,0%	4,2%	4,5%	-0,8%	-0,5%	-0,7%
2008-2012	-1,6%	-2,5%	-2,1%	1,3%	1,8%	1,6%	-0,7%	-0,8%	-0,8%
2012-2016	1,1%	-0,1%	0,5%	0,8%	1,1%	1,0%	1,0%	0,4%	0,7%
2016-2020	3,1%	2,7%	2,9%	-2,7%	-2,1%	-2,3%	1,3%	0,8%	1,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat. Censos i Padrons, Padró continu i Projeccions de Població

Taula 4

Evolució i projecció de la població. 1996-2020 Garrotxa									
	De 0 a 5 anys			De 6 a 17 anys			De 18 a 64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
1996	1.161	1.178	2.339	2.933	2.830	5.763	14.267	14.098	28.365
2003	1.319	1.219	2.538	2.682	2.510	5.192	15.831	14.682	30.513
2008	1.752	1.517	3.269	2.962	2.834	5.796	18.054	16.311	34.365
2012	1.873	1.737	3.610	3.180	2.965	6.145	18.551	16.799	35.350
2016	1.816	1.696	3.512	3.607	3.313	6.920	18.897	17.165	36.062
2020	1.718	1.604	3.322	3.921	3.540	7.461	19.234	17.488	36.722

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat. Censos i Padrans, Padró continu i Projeccions de Població

Taula 5

Creixement anual de la població. 1996/2020 Garrotxa									
	De 0 a 5 anys			De 6 a 17 anys			De 18 a 64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
1996-2003	1,8%	0,5%	1,2%	-1,3%	-1,7%	-1,5%	1,5%	0,6%	1,0%
2003-2008	5,8%	4,5%	5,2%	2,0%	2,5%	2,2%	2,7%	2,1%	2,4%
2008-2012	1,7%	3,4%	2,5%	1,8%	1,1%	1,5%	0,7%	0,7%	0,7%
2012-2016	-0,8%	-0,6%	-0,7%	3,2%	2,8%	3,0%	0,5%	0,5%	0,5%
2016-2020	-1,4%	-1,4%	-1,4%	2,1%	1,7%	1,9%	0,4%	0,5%	0,5%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat. Censos i Padrans, Padró continu i Projeccions de Població

3 ELS RECURSOS D'ATENCIÓ ESPECIALITZADA DE LA COMARCA: Evolució per tipologia i cobertura pública

3.1 Els recursos per a les persones grans

3.1.1 Places residencials

Com es pot observar en les taules següents, en 10 anys gairebé es dobla el nombre de places residencials per a persones grans.

Taula 6

Oferta per a persones grans en situació de dependència		
	Places residencials	Cobertura (1)
1998	250	2,37%
2003	395	3,47%
2008	495	4,50%

(1) Sobre la població de 65 i més anys
 Font: Elaboració pròpia a partir de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa i l'Idescat

Taula 6-A

Places de residència per cada centre. 2008	
Centre	Residència Total Places
Montsacopa	97
Edat 3	32
Residència El Tura	133
La Caritat	61
Torreblanca	44
Hospital Sant Jaume	45
La Tardor	24
Residència i Centre de Dia Sant Miquel	14
Residència i Centre de Dia de Besalú	45
T O T A L	495

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 7

Evolució de l'oferta residencial per a persones grans en situació de dependència.1998/2008

Període	Creixement anual en tant per %
	Total
1998/2003	9,58%
2003/2008	4,62%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Cal destacar que, tot i aquest important creixement de l'oferta residencial, i malgrat no disposar de dades acurades sobre el nivells d'ocupació i/o d'utilització d'aquest recurs, segons els principals professionals i responsables tècnics del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, aquesta ha estat absorbida amb escreix per la demanda.

3.1.2 Places de Centre de Dia

El creixement de l'oferta de places de Centre de Dia, tal com es pot veure en les taules següents, encara ha estat més elevat que la de places residencials. De fet en 10 anys l'oferta de places es multiplica per 5, i tot i que en el darrer quinquenni el creixement es desaccelera, la taxa d'increment anual gairebé s'acosta al 10%.

Taula 8

Oferta de centres de dia per a persones grans en situació de dependència

	Places de Centre de Dia	Cobertura (1)
	Total	Total
1998	51	0,48%
2003	164	1,44%
2008	259	2,35%

(1) Sobre la població de 65 i més anys
 Font: Elaboració pròpia a partir de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa i l'Idescat

Taula 8-A

Places de Centre de Dia per cada centre. 2008

Centre	Residència Total Places
Montsacopa	75
Edat 3	24
Residència El Tura	25
La Caritat	15
Torreblanca	40
Residència i Centre de Dia Sant Miquel	10
Centre de Dia de Sant Feliu	20
Residència i Centre de Dia de Besalú	30
Centre serveis Llierca	20
T O T A L	259

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 9

Evolució de l'oferta de places de Centre de Dia per a persones grans en situació de dependència.1998/2008		
Creixement en tant per %		
Període	Anual	Total
1998/2003	26,31%	221,6%
2003/2008	9,57%	57,9%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

3.1.3 Servei d'Ajuda Domiciliària

Tal com es pot veure a les següents taules, també augmenta de manera important el nombre de beneficiaris majors de 65 anys d'aquest servei. No obstant això, tal com es veurà mes endavant, les taxes de cobertura en relació a les persones grans són encara força baixes.

Taula 10

Servei d'Atenció Domiciliària per a persones grans en situació de dependència		
	Nº Beneficiaris	Cobertura (1)
1999	111	1,08%
2003	167	1,47%
2008	266	2,42%

(1) Sobre la població de 65 i més anys
 Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 11

Creixement anual del nombre d'usuaris del Servei d'Atenció Domiciliària que tenen 65 i més anys. 1998/2003		
Període	% Creixement	
	Anual	Total
1999/2003	10,75	50,5
2003/2008	9,76	59,3

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula anterior

3.1.4 Apartaments de Gent Gran i Apartaments Tutelats

Del 2003 al 2008, tal com es pot veure en la següent taula, no ha variat l'oferta pública de places d'Apartaments i d'Apartaments Tutelats per a persones grans.

Taula 12

Apartaments de Gent Gran			
	Apartaments	Apartaments tutelats	Total
2003	98	5	103
2008	98	5	103

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

3.1.5 Servei de Teleassistència

Aquest és un dels serveis per a la gent gran que ha experimentat un creixement més elevat durant els darrers anys. Tal com es pot veure en la següent taula, des del 2003 fins al 2008, es multiplica per 4 el nombre d'usuaris

Taula 13

Usuaris del servei de Teleassistència.2003/2008			
	Nombre Usuaris	%Creixement anual 2003/2008	%Creixement total 2003/2008
2003	116		
2008	454	31,38%	291,4%

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

3.2 Els recursos per a les persones amb discapacitat psíquica

3.2.1 Places de Centre Ocupacional i Centre Especial de Treball

En els quadres següents es pot veure l'evolució de l'oferta de places de Centre Ocupacional (C.O) i Centre Especial de Treball (CET) per al col·lectiu de persones amb discapacitat psíquica. Destaca, l'estancament del creixement pel que fa a les places de CO i el moderat increment de l'oferta de places de CET.

Taula 14

Usuaris i places de Centre Ocupacional (31 desembre de cada any)		
	Usuaris	Places registrades
1998	58	77
2003	49	68
2008	51	74

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 14A

Usuaris i places de Centre Ocupacional segons entitat (31 desembre del 2008)		
	Usuaris	Places registrades
Cooperativa la Fageda	37	55
Patronat Joan Selles Cardelús	14	19
Total	51	74

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 15

Usuaris i places de Centre Especial de Treball (Cooperativa la Fageda) (31 desembre de cada any)		
	Usuaris	Places registrades
1998	52	52
2003	72	72
2008	83	83

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 16

Usuaris i places de Centre Ocupacional i Centre Especial de Treball (31 desembre de cada any)		
	Usuaris	Places registrades
1998	110	129
2003	121	140
2008	134	157

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 17

Evolució de l'oferta de Centre Ocupacional i Centre Especial de Treball. 1998/2003		
Període	% Creixement places registrades	
	Anual	Total
1998/2003	1,65%	8,5%
2003/2008	2,32%	12,1%

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula anterior

3.2.2 Places de Centre de Dia d'Atenció Especialitzada, de Llar Residència i de Residència

Tal com es reflecteix en les següents taules, en els darrers anys s'incrementa de manera notable l'oferta d places de Centre de Dia d'Atenció Especialitzada (es dobla el nombre de places en 5 anys), mentre que es manté estable l'oferta de places de Llar Residència i de Residència.

Destaca també l'increment del nombre d'usuaris del Servei de Club Social.

Taula 18

Usuaris i places de Centre de Dia d'Atenció Especialitzada (Patronat Joan Selles Cardelús) (31 desembre de cada any)

	Usuaris	Places registrades
1998	-	-
2003	Dades no disponibles	9
2008	21	21

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 19

Usuaris i places de Llar Residència (Cooperativa la Fageda) (31 desembre de cada any)

	Usuaris	Places registrades
1998	34	34
2003	34	34
2008	35	35

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 20

Usuaris i places de Residència (Patronat Joan Selles Cardelús) (31 desembre de cada any)

	Usuaris	Places registrades (Severs i Profunds)
1998	-	-
2003	10	20
2008	15	20

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 21

Serveis i Usuaris de Club social per persones de 65 i més anys (Cooperativa la Fageda) (31 Desembre de cada any)		
	Serveis registrats	Usuaris
1998	0	0
2003	1	4
2008	1	11

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

3.3 Els recursos per a les persones amb discapacitat física

Actualment, a la comarca de la Garrotxa, no hi ha cap servei d'atenció social especialitzada per a aquest col·lectiu.

3.4 Els recursos per a les persones amb discapacitat derivada de malaltia mental

3.4.1 Places de Llar Residència i de Llar en Suport

Actualment no existeix cap oferta d'aquests tipus de servei. No obstant això, en els propers 3 anys (2009-2012) es preveu el desenvolupament de 5 noves places de Llar en Suport.

3.4.2 Places i usuaris de Servei d'Inserció a la Comunitat

Taula 22

Usuaris de Servei Prelaboral	
	Usuaris finançament públic
1998	0
2003	0
2008	37

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Cal destacar que de cara els propers 3 anys hi ha previst incrementar l'oferta d'aquest servei amb 23 noves places, la qual cosa suposaria la possibilitat de finançar un total de 60 places d'aquest servei prelaboral.

Taula 23

Usuaris de Centre de Dia de Salut Mental	
Usuaris finançament públic	
1998	25
2003	25
2008	25

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

3.5 Els recursos per a les persones afectades per VIH/SIDA

Actualment, a la comarca de la Garrotxa, no hi ha cap servei d'atenció social especialitzada per a aquest col·lectiu.

3.6 Servei d'Atenció Domiciliària per a persones en situació de dependència

En aquesta taula es comptabilitzen el conjunt de beneficiaris d'aquest servei. Val a dir que, tal com es pot observar, la majoria tenen 65 i més anys.

Destaca també l'increment del nombre mitjà d'hores d'atenció anual per persona. Des del 2005 al 2008, l'augment mitjà d'hores d'atenció s'acosta al 50%. Òbviament, això significa una millora qualitativa d'aquest servei d'atenció.

Taula 24

Servei d'Atenció Domiciliària per a persones en situació de dependència				
	Nº Beneficiaris	Hores any (públic)	Beneficiaris de 65 i més	Beneficiaris menors de 65
1999	131	D.n.d	111	20
2003	208	D.n.d	167	41
2008	303	50667	266	37

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 25

Beneficiaris del Servei d'Atenció Domiciliària SAD. 1998/2003		
Període	% Creixement de beneficiaris	
	Anual	Total
1999/2003	12,25%	58,8%
2003/2008	7,81%	45,7%

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 26

Servei d'Atenció Domiciliària			
	Beneficiaris	Hores anuals	Hores per persona i any
2005	239	27.015	113
2006	233	27.198	117
2007	257	36.508	142
2008	303	50.667	167

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

3.7 Serveis d'Atenció Precoç per a menors de 6 anys amb trastorns de desenvolupament o amb risc

A les taules següents es pot veure la progressió d'aquest servei, tant pel que fa al nombre de persones afectades ateses, com pel nombre d'hores anuals adreçades al col·lectiu. Cal destacar l'important increment de menors afectats per trastorn de desenvolupament o en risc des de l'any 1998, sobretot en el darrer quinquenni, en el qual el nombre d'usuaris gairebé es duplica.

S'ha d'esmentar, en canvi, que l'augment del nombre global d'hores d'atenció anual a aquests menors, és molt més baix, i sobretot en el sector públic on, tal com es pot veure en la taula, del 2003 al 2008, l'increment no supera el 15%.

Taula 27

Servei d'Atenció Precoç			
	Població afectada	Hores any públic	Hores any finançades pel Patronat Joan Selles
1998	90		
2003	126	6.620	1.420
2008	244	7.619	4.549

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 28

Evolució usuaris i hores d'atenció del Servei d'Atenció Precoç				
	Creixement en %			
	Usuaris anual	Total	Hores anual	Hores total
1998/2003	6,96%	40,0%		
2003/2008	14,13%	93,7%	8,64%	51,3%

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula anterior

3.8 Altres serveis d'atenció social per a persones en situació de dependència

Tal com es reflecteix en les taules següents, a la Comarca es dispensen també altres serveis d'atenció social per a persones amb situació de dependència que complementen els que s'han descrit anteriorment. Es tracta dels serveis d'Àpats a Domicili, de Transport Adaptat i de Teleassistència per a persones menors de 65 anys.

Com es pot veure, els serveis d'Àpats a Domicili han experimentat un fort creixement en els darrers anys. En el darrer quinquenni l'oferta es multiplica per 3. Els serveis de Transport adaptat es registren per separat els serveis continus dels puntuals. En aquest cas, els 316 usuaris que es reflecteixen a la taula corresponen als continus, mentre que els 146 corresponen al nombre d'usuaris que s'han beneficiat puntualment d'aquest servei.

Taula 29

Usuaris d'altres serveis d'Atenció Social			
	Àpats a domicili	Transport adaptat	Teleassistència (Menors de 65 anys)
2003	25	-	0
2008	77	316 +146	17

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 30

Evolució usuaris d'altres serveis d'Atenció Social		
Creixement anual		
Àpats a domicili		
	Anual	Total
2003/2008	25,23%	208,0%

Font: Dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

4 ESTIMACIÓ DE LES NECESSITATS VERSUS ELS RECURSOS EXISTENTS: Actualment i en el futur

Aquest capítol tracta, en primer lloc, d'identificar i d'estimar de la manera més precisa possible les persones amb discapacitats i/o en situació de dependència que resideixen actualment a la Comarca i, per tant, susceptibles d'haver de menester atenció social especialitzada, i, en segon lloc, contrastar aquestes necessitats amb els serveis i recursos socials existents. Es tracta també, en base als canvis demogràfics i socials que es preveuen en el futur, estimar a curt i a mitjà termini, tant les necessitats com els recursos que caldria promoure per mantenir o millorar els nivells de cobertura actuals.

Per mesurar les discapacitats i les dependències de la població, es disposa de dos tipus de dades: les que provenen d'enquestes adreçades al conjunt de la població, i les que es deriven de l'explotació de registres d'administracions públiques que són les encarregades de valorar les esmentades discapacitats o dependències. En funció d'aquestes valoracions les persones declarades discapacitades o disminuïdes i/o en situació de dependència són reconegudes legalment i poden tenir dret a rebre determinades prestacions o serveis. Les dades sobre els resultats de les valoracions de la població en situació de dependència han estat facilitades per l'equip de valoració de la dependència del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, i les dades sobre les persones menors de 65 anys reconegudes legalment com a disminuïdes s'han obtingut de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Les dades derivades d'enquestes es poden considerar com dades estimades, mentre que les que són fruit de les valoracions, es podrien considerar com dades "reals", la qual cosa significa un major grau de fiabilitat.

Pel que fa als recursos d'atenció social especialitzada es disposa de les dades facilitades directament pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa.

4.1 Necessitats estimades

4.1.1 La població discapacitada

A la taules següents es presenten les prevalences de discapacitat⁸ (en tants per 1000) de la població del conjunt de l'estat i les estimacions de la població discapacitada que viu a la comarca de la Garrotxa. Concretament, tal com es pot observar a les taules següents, són més de 5,5 milers les persones discapacitades que viuen a la Garrotxa. Això representa més d'un 10% del total d'habitants del territori.

Cal destacar, però, que les discapacitats es concentren, sobretot en termes relatius, en les edats més avançades. En la mesura que les persones es fan grans més elevat és el risc d'esdevenir discapacitat. Així doncs, tal com es pot veure a la taula següent, només 2

⁸ S'identifica el terme "discapacitat" amb limitacions importants en les activitats bàsiques de la vida diària (ABVD) i/o en les activitats instrumentals de la vida diària (AIVD)

de cada 100 infants menors de 6 anys pateix alguna discapacitat. D'entre 6 a 64 anys, són 4 de cada 100 els discapacitats estimats, mentre que a partir d'aquesta edat es quan s'incrementa sobtadament la proporció d'afectats per alguna o varies discapacitats. De fet, a partir dels 65 anys, la proporció de persones discapacitades augmenta un 50% cada quinquenni, i els que sobrepassen els 85 anys, la gran majoria (69,3%) pateixen alguna discapacitat.

Taula 31

Prevalença de la discapacitat per edat i sexe. Espanya, 2008			
	Total	Homes	Dones
De 0 a 5 anys	2,168%	2,536%	1,777%
De 6 a 64 anys	4,497%	4,311%	4,690%
De 65 a 69 anys	16,376%	14,793%	17,805%
De 70 a 74 anys	21,580%	17,599%	24,886%
De 75 a 79 anys	31,443%	26,864%	34,856%
De 80 a 84 anys	45,166%	35,639%	51,128%
85 i més	69,628%	61,183%	73,395%
Total	9,353%	7,495%	11,165%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta de Discapacitat, Autonomia i Situació de Dependència 2008 i de la revisió del Padró Municipal del 2008. INE

Taula 32

Estimació del nombre de discapacitats a la Garrotxa 2008				
	Homes	Dones	Total	Prevalença % s/total
De 0 a 5 anys	44	27	71	2,183%
De 6 a 64 anys	906	898	1804	4,492%
De 65 a 69 anys	138	193	332	16,411%
De 70 a 74 anys	217	346	564	21,462%
De 75 a 79 anys	300	527	827	31,459%
De 80 a 84 anys	304	650	954	44,910%
85 i més	333	779	1113	69,253%
Total	2243	3421	5665	10,406%

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula anterior i de les dades de població de la Garrotxa del 2008 publicades per l'Idescat

En les taules següents es presenten també les dades estimades de població discapacitada per realitzar les Activitats Bàsiques de la Vida Diària (ABVD)⁹ de la Garrotxa, segons el grau o nivell de discapacitació i edat.

Cal destacar que, per una banda, els discapacitats per ABVD representen aproximadament un 80% del total de discapacitats estimats. Es a dir, el 20% restant, únicament presenten alguna discapacitació per les anomenades Activitats Instrumentals

⁹ Activitats de la vida diària: Activitats bàsiques de autocura (o cura personal), també anomenades de funcionament físic o habilitats bàsiques per fer vida independent a casa.

de la Vida Diària (AIVD)¹⁰. Val a dir que, en general, la discapacitació per realitzar les ABVD solen generar situacions de major dependència.

Per l'altra, que la prevalença de la discapacitat total (la persona no pot realitzar una o varies ABVD) afecta 4,7 persones per cada 100 habitants. Una prevalença molt més alta que la de las persones que pateixen una discapacitat severa (2 persones de cada cent tenen greus dificultats per realitzar una o varies ABVD). Les persones amb un nivell de discapacitat moderada (dificultat moderada per realitzar una o varies ABDV) representen 1,5 persones de cada 100, essent el grup menys prevalent.

Destaca també la gran diferència entre homes i dones. A nivell global, el nombre d'homes discapacitats per ABDV representa una mica més del 50% del total de dones. És a dir, la taxa de prevalença dels homes és aproximadament la meitat de la de les dones.

Es pot observar també que les diferències més acusades es donen en els grups d'edat més avançats. De 65 a 79 anys, per exemple, n'hi ha quasi el doble de dones que homes, mentre que a partir dels 80 anys, les dones discapacitades per ABVD, gairebé tripliquen als homes.

Taula 33

Població de 6 i més anys amb discapacitat per les ABVD (1) segons el grau de severitat.
La Garrotxa

	Taxes per 100 habitants			
	6 a 64 anys	65 a 79 anys	80 i més anys	Total
Discapacitat moderada	0,83%	3,56%	5,34%	1,55%
Discapacitat severa	0,85%	4,95%	8,09%	1,96%
Discapacitat total	1,22%	8,31%	35,27%	4,71%
No consta	0,18%	1,08%	2,76%	0,50%
Total	3,08%	17,90%	51,46%	8,71%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta de Discapacitat, Autonomia i Situació de Dependència 2008 i de la revisió del Padró Municipal del 2008. INE

(1) 'Activitats bàsiques de la vida diària bàsiques (ABVD)': Rentar-se, Cura de les parts del cos, higiene personal relacionada amb la micció, higiene personal relacionada amb la defecació, higiene personal relacionada amb la menstruació, Vestir i desvestir-se, Menjar i beure, Cura de la pròpia salut: complir les prescripcions mèdiques, evitar situacions de perill, Adquisició de béns i serveis, Preparar menjars, Realitzar les tasques de la llar, Canviar les postures corporals bàsiques, Mantenir la posició del cos, Desplaçar-se dins de la llar, Desplaçar-se fora de la llar, Ús intencionat dels sentits (mirar, escoltar), Realitzar tasques senzilles.

¹⁰ Activitats quotidianes més complexes que permeten una major independència del subjecte. Tasques que requereixen significatives preses de decisió i interacció difícil amb el mitjà i/o tasques de maneig i administració de la llar i la propietat. Inclouen, normalment: anar de compres, administrar les pròpies finances, ús del transport, ús del telèfon, prendre medicaments, tasques domèstiques lleugeres

Taula 34

Població de 6 i més anys amb discapacitat per les ABVD segons el grau de severitat. La Garrotxa 2008

	6 a 64 anys	65 a 79 anys	80 i més anys	Total
Discapacitat moderada	335	259	199	793
Discapacitat severa	340	360	302	1002
Discapacitat total	488	605	1316	2409
No consta	72	79	103	254
Total	1235	1302	1920	4458

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula anterior i de les dades de població de la Garrotxa del 2008 publicades per l'Idescat

Taula 35

Població de 6 i més anys amb discapacitat per les ABVD segons el grau de severitat. La Garrotxa 2008. Homes

	6 a 64 anys	65 a 79 anys	80 i més anys	Total
Discapacitat moderada	148	89	68	306
Discapacitat severa	137	116	83	336
Discapacitat total	244	207	332	782
No consta	39	30	37	105
Total	568	442	519	1529

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula anterior i de les dades de població de la Garrotxa del 2008 publicades per l'Idescat

Taula 36

Població de 6 i més anys amb discapacitat per les ABVD segons el grau de severitat. La Garrotxa 2008. Dones

	6 a 64 anys	65 a 79 anys	80 i més anys	Total
Discapacitat moderada	186	169	131	487
Discapacitat severa	204	244	219	666
Discapacitat total	244	398	985	1627
No consta	33	49	66	149
Total	668	860	1401	2929

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula anterior i de les dades de població de la Garrotxa del 2008 publicades per l'Idescat

4.1.2 La població dependent estimada

A continuació es presenten les dades detallades, sobre la prevalença estimada segons el Llibre Blanc d'Atenció a les Persones en Situació de Dependència i també segons els càlculs realitzats pel grup Senior-Ubigo¹¹ de la Universitat de Vigo a partir de les directrius del Barem Oficial de Valoració de la Dependència (BOE 21/04/07)

Val a dir que ambdues estimacions es basen en la mateixa enquesta "Encuesta de Discapacidades, Deficiencias y Estado de Salud de 1999" (EDDES 99). No obstant això, les estimacions del Llibre Blanc no recullen les matisacions de l'esmentat real decret, pel fet lògic que el Llibre Blanc es anterior al decret.

Per tant, es pot considerar que aquestes estimacions realitzades pel grup Senior Ubigo són les més adequades per contrastar-les amb les valoracions reals que, òbviament, apliquen el barem oficial.

Taula 38

Prevalences per mil habitants segons sexe en la base de dades EDDES 99 d'acord a les estratègies d'estimació del llibre blanc (LB) i d'aproximació al barem de valoració de la dependència (BVD)

	Aplicació Barem (BVD)		Llibre blanc (LB)	
	Homes	Dones	Homes	Dones
De 5 a 9 anys	5,18	5,64	3,77	3,11
De 10 a 14 anys	5,09	3,96	4,41	3,22
De 15 a 19 anys	5,62	4,65	4,1	2,98
De 20 a 24 anys	6,26	4,81	4,27	3,35
De 25 a 29 anys	7,25	4,96	6,32	2,95
De 30 a 34 anys	11,32	6,67	9,02	4,65
De 35 a 39 anys	10,36	8,37	7,63	6,76
De 40 a 44 anys	13,78	9,38	8,96	7,77
De 45 a 49 anys	14,63	14,22	11,04	11,25
De 50 a 54 anys	14,20	17,44	8,58	15,52
De 55 a 59 anys	18,83	23,83	12,76	22,43
De 60 a 64 anys	34,60	35,97	25,37	28,5
De 65 a 69 anys	36,99	55,31	33,1	47,71
De 70 a 74 anys	57,79	83,08	50,65	78,58
De 75 a 79 anys	91,66	130,14	77,24	117,7
De 80 a 84 anys	141,54	183,23	140,22	192,72
De 85 a 89 anys	247,63	316,10	229,93	330,22
De 90 a 95 anys	332,74	404,75	333,83	436,22
De 95 i més	507,81	639,84	481,55	674,27

Font: González Lorenzo, et al (2008) "Una aproximación al Baremo de Valoración de la Dependencia a partir de la EDDES 99".

¹¹ González Lorenzo, et al (2008) "Una aproximación al Baremo de Valoración de la Dependencia a partir de la EDDES" Grupo Seniors-Uvigo <http://www.imersodependencia.csic.es/documentos/documentos/gonzalez-beneficiarios-01.pdf>
 Institut de l'Envel·liment de la Universitat Autònoma de Barcelona (2006) *Microsimulació d'escenaris de suport a la planificació territorial de la llei de la dependència a Catalunya*. PRODEP. Sèrie Estudis nº 2.
 ICASS (2009) *Programació territorial dels recursos d'atenció social especialitzada i domiciliària a Catalunya 2008-2012 i Bases per a la nova planificació*. Departament d'Acció Social i Ciutadania. Generalitat de Catalunya

Les estimacions de la dependència en base al Llibre Blanc i al Grupo Seniors-Vigo esmentats, tal com es pot veure a la taula següent, situen el nivell de la dependència molt per sota del que realment existeix, segons el que es va coneixent de les valoracions que s'estan realitzant arreu de Catalunya i a la resta d'Espanya en el marc de la nova Llei de la Dependència.

Agafant, per exemple, les estimacions existents sobre el nombre de dependents a Catalunya, en els diferents estudis esmentats, es pot constatar la infravaloració d'aquestes estimacions, principalment pel que fa a las persones dependents de grau III, nivells I i 2, atès que aquestes persones, des del 2007, ja tenen dret a beneficiar-se de les prestacions existents, i, per tant, probablement, la majoria ja han estat valorades.

Les persones amb un grau de dependència II, tot just es poden beneficiar plenament de les prestacions a partir del 2009. Aquest fet, és el que probablement explica el perquè, fins ara, el nombre de persones valorades de Grau III, és més elevat que les de Grau II. De totes maneres, aquesta situació podria canviar en els propers anys, atès que, segons les darreres dades, del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, durant l'any 2009, les persones de Grau II, ja superen, encara que per poc, les que han estat valorades de Grau III.

Pel que fa a les persones d'un grau menor, les de Grau I, en el marc de la nova Llei d'Autonomia i de la Dependència, encara ara no tenen dret a beneficiar-se de les prestacions previstes, i per tant moltes d'aquestes persones encara no han tingut interès a ser valorades.

Això vol dir que, en la mesura que per l'aplicació de la Llei vagin entrant les persones discapacitades de Graus II i I, òbviament, el nombre de beneficiaris dependents s'incrementarà de manera significativa.

En principi, tal com es pot veure a la taula següent, a partir de les dades disponibles fins ara, es constata que les dades basades en les estimacions que atorguen un nombre més elevat de persones dependents de grau III (estimació BVD), representen únicament la meitat de les que ja s'han detectat realment a través de les valoracions.

Taula 37

Persones dictaminades i estimades com a dependents segons grau a Catalunya						
	(1) Dictàmens (Gener 2010)		(2) Estimades LB (2009)		(3) Estimades BVD (2007)	
	Nombre	% s/total	Nombre	% s/total	Nombre	% s/total
Grau III	80.511	50,30%	34.286	16,81%	40.179	18,79%
Grau II	50.276	31,41%	65.619	32,17%		
Grau I	29.279	18,29%	104080	51,02%		81,21%
	160.066	100,00%	203.985	100,00%	213.881	100,00%

(1) SAAD Portal de la Dependència. (2010) Datos de Gestión a 1 de Enero del 2010. Imsero

(2) Instituto del Envejecimiento de la UAB (2006) Ensayos territoriales de la Ley de Apoyo a las personas con dependencia en España

(3) González, et al. (2008) Beneficiarios potenciales de la Ley de Dependencia en España 2007. Op.cit.

En les taules següents, es pot observar que si s'apliquen a la Garrotxa els resultats de l'estimació del Llibre Blanc (LB), el nombre de persones dependents puja fins a 1.804, mentre que si s'aplica l'estimació del Barem de Valoració de la Dependència (BVD) el nombre total de persones dependents és de 1.957 persones.

Taula 39

Estimació població dependent de la Garrotxa segons l'aplicació de les prevalences del LB a la població del 2008

	Homes	Dones	Total
De 5 a 9 anys	5	4	8
De 10 a 14 anys	5	4	9
De 15 a 19 anys	6	4	9
De 20 a 24 anys	7	5	11
De 25 a 29 anys	13	6	19
De 30 a 34 anys	21	9	30
De 35 a 39 anys	17	13	30
De 40 a 44 anys	20	15	35
De 45 a 49 anys	24	22	47
De 50 a 54 anys	16	27	43
De 55 a 59 anys	21	35	56
De 60 a 64 anys	34	37	71
De 65 a 69 anys	31	52	83
de 70 a 74 anys	63	109	172
De 75 a 79 anys	86	178	264
De 80 a 84 anys	120	245	365
De 85 a 89 anys	91	236	327
De 90 a 94 anys	41	117	158
De 95 i més anys	13	54	66
Total de 5 i més anys	633	1171	1804

Font. Elaboració pròpia a partir de l'aplicació de la prevalença de la dependència segons el BVD calculat per González Lorenzo, et al. Op. cit.

Taula 40

Estimació població dependent de la Garrotxa segons l'aplicació de les prevalences del BVD a la població del 2008

	Homes	Dones	Total
De 5 a 9 anys	6	6	13
De 10 a 14 anys	6	5	11
De 15 a 19 anys	8	6	13
De 20 a 24 anys	10	7	16
De 25 a 29 anys	15	10	25
De 30 a 34 anys	26	13	40
De 35 a 39 anys	23	16	39
De 40 a 44 anys	31	18	49
De 45 a 49 anys	32	28	61
De 50 a 54 anys	27	30	57
De 55 a 59 anys	31	38	68
De 60 a 64 anys	47	46	93
De 65 a 69 anys	35	60	95

de 70 a 74 anys	71	116	187
De 75 a 79 anys	102	197	299
De 80 a 84 anys	121	233	354
De 85 a 89 anys	98	226	324
De 90 a 94 anys	41	108	150
De 95 i més anys	13	51	64
Total de 5 i més anys	743	1214	1957

Font. Elaboració pròpia a partir de l'aplicació de la prevalença de la dependència segons el BVD calculat per González Lorenzo, et al. Op cit.

A la taula següent es presenten els resultats de l'estimació del BVD a la Garrotxa segons sexe i edat.

Com es pot veure, les diferències segons el sexe i l'edat són molt acusades. Més d'un 60% de les persones dependents són dones i més d'un 70% de les persones dependents tenen 65 i més anys. De fet al voltant d'un 45% de les persones dependents tenen 80 i més anys.

Taula 41

Estimació de la població dependent de la Garrotxa a partir de l'aplicació del BVD, segons sexe i edat, 2008

	Homes	Dones	Total
De 5 a 64 anys	262	223	485
De 65 a 79 anys	208	372	581
De 80 i més anys	273	618	891
De més de 65 anys	481	991	1.472
Total de 5 i més anys	743	1214	1.957

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula anterior

Taula 42

Estimació de la prevalença de la dependència a la Garrotxa a partir de l'aplicació del BVD, segons sexe i edat 2008

	Homes	Dones	Total
De 5 a 64 anys	1,230%	1,154%	1,194%
De 65 a 79 anys	6,338%	9,335%	7,981%
De 80 i més anys	19,529%	26,497%	23,886%
De més de 65 anys	10,275%	15,670%	13,374%
Total de 5 i més anys	2,862%	4,731%	3,791%

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula anterior

En la taula següent s'ha estimat la dependència a la Garrotxa segons el grau, a partir d'aplicar les prevalences estimades i publicades pel Grupo Viesgo per al conjunt espanyol, basades en el BVD. Per aquest càlcul, no s'han pogut utilitzar les dades referents a Catalunya, ja que en la publicació esmentada no s'han presentat aquestes dades desagregades per CC.AA.

Taula 43

Estimació dependència a la Garrotxa 2007 (en base al BVD)

	Total	% s/total
Grau I	884	45,2%
Grau II	611	31,2%
Grau III	462	23,6%
Total	1.957	100,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'aplicació de la prevalença de la dependència segons el BVD calculat per González Lorenzo, et al. Op. cit.

Si es contrasten aquestes dades amb les de la taula següent, calculades en base a les estimacions de LB, es poden observar importants diferències, sobretot pel que fa a l'estimació de persones dependents de grau III. En aquest sentit, i com ja s'ha vist, les estimacions del BVD s'acostarien força més a la realitat, atès que estimen un nombre molt més elevat de persones amb una situació de gran dependència, que les estimacions del LB.

Taula 44

Estimació dependència a la Garrotxa 2007 (en base al LB)

	Total	% s/total
Grau I	981	52,5%
Grau II	617	33,0%
Grau III	271	14,5%
Total	1.869	100,0%

Font: Institut de l'Envel·liment de la Universitat de Barcelona. Prodep. Generalitat de Catalunya

4.1.3 Relació entre les estimacions de població discapacitada i dependent

Com ja se sap, el concepte de discapacitat no es correspon amb el de dependència. Una persona pot tenir un cert nivell de discapacitat per realitzar una o vàries activitats, però això no significa necessàriament que sigui dependent. En canvi, el que sí es cert, és que totes les persones dependents en menor o major mesura tenen alguna discapacitat. Per això, el nombre de dependents sempre serà menor que el de discapacitats, tal com es reflecteix a les taules següents.

Taula 45

Estimació de Discapacitats i Dependents de la Garrotxa el 2008

	Discapacitats (1)	Dependents (2)	% de (2) s/ (1)
De 6 a 64 anys	1.804	485	26,9%
De 65 a 79 anys	1.722	581	33,7%
80 i més	2.067	891	43,1%
De 65 i més	3.789	1.472	38,8%
Total de 6 i més anys	5.593	1.957	35,0%

Font: (1) Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta de Discapacitat, Autonomia i Situació de Dependència 2008 i de la revisió del Padró Municipal del 2008. INE (2) Elaboració pròpia a partir de l'aplicació de la prevalença de la dependència segons el BVD calculat per González Lorenzo, et al. Op. cit.

Taula 46

Estimació de Discapacitats i Dependents de la Garrotxa el 2008

	Discapacitats AVBD (1)	Dependents (2)	% de (2) s/ (1)
De 6 a 64 anys	1.235	485	39,3%
De 65 a 79 anys	1.302	581	44,6%
80 i més	1.920	891	46,4%
De 65 i més	3.222	1.472	45,7%
Total de 6 i més anys	4.458	1.957	43,9%

Font: (1) Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta de Discapacitat, Autonomia i Situació de Dependència 2008 i de la revisió del Padró Municipal del 2008. INE (2) Elaboració pròpia a partir de l'aplicació de la prevalença de la dependència segons el BVD calculat per González Lorenzo, et al. Op. cit.

4.2 Necessitats “reals” detectades

4.2.1 La població dependent segons valoracions

A les taules següents es presenten les dades sobre la població dependent segons les valoracions realitzades a la comarca de la Garrotxa. Tal com es pot veure, la majoria de població dependent valorada té més de 65 anys, i entre aquestes persones grans quasi el 80% té més de 80 anys. Tan sols, al voltant d'un 12% de la població valorada com a dependent té menys de 65 anys.

Cal destacar també que la majoria de població valorada com a dependent presenta un grau III de dependència. Com ja s'ha dit, aquest grau té més a veure amb el procés d'aplicació gradual de la llei de la dependència, que de la prevalença real existent.

Taula 47

Població dependent a la Garrotxa segons valoracions per edat i sexe. Nombre i prevalences. 2009						
	Nombre			Prevalences (% s/cada grup)		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
De 6 a 64 anys	94	70	164	0,45%	0,37%	0,41%
De 65 a 79 anys	128	165	293	3,90%	4,14%	4,03%
De 80 i més anys	263	687	950	18,81%	29,43%	25,46%
De més de 65 anys	391	852	1.243	8,35%	13,47%	11,29%
Total de 6 i més anys	485	922	1.407	1,89%	3,62%	2,75%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 48

Població dependent a la Garrotxa per edat i grau. 2009 (31-10)				
Edat	Total Grau III	Total Grau II	Total Grau I	
6 a 64	77	71	16	164
65 a 69	131	115	47	293
80 més	530	298	122	950
TOTAL	738	484	185	1407

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

4.2.2 La població disminuïda, legalment reconeguda de la Garrotxa.

Tal com es reflecteix a la taula següent, en els darrers anys s'ha produït un important creixement de les persones disminuïdes legalment reconegudes. De fet, des del 1998 al 2008 el col·lectiu gairebé es multiplica per dos. Aquest creixement ha estat molt més elevat que el del conjunt de la població, amb la qual cosa també s'ha incrementat de manera molt important la taxa de prevalença. D'un 21,57‰ per mil del 1998 es passa a més d'un 36‰ l'any 2008.

Taula 49

Població amb alguna disminució reconeguda.1998-2008

Anys	Nombre	% s/ el total
1998	1.009	21,57
2003	1.514	30,53
2008	1.967	36,08

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

El creixement, tal com es pot constatar en la taula següent, s'ha concentrat més en el grup de persones de més edat. Si l'any 1998 no gaire més del 20% dels disminuïts tenia 65 i més anys, l'any 1998 aquest grup gairebé arriba a representar un terç del total.

Taula 50

Persones reconegudes legalment com a disminuïdes per edat. 1998-2008

Edats	1998		2003		2008		% s/total
Fins a 4 anys	7	0,7%	4	0,3%	11	0,6%	
Entre 5 i 15 anys	153	15,2%	158	10,4%	156	7,9%	
Entre 16 i 44 anys	347	34,4%	455	30,1%	506	25,7%	
Entre 45 i 64 anys	279	27,7%	466	30,8%	657	33,4%	
Entre 65 i 74 anys	136	13,5%	215	14,2%	252	12,8%	
75 anys i més	87	8,6%	216	14,3%	385	19,6%	
Total	1.009	100,0%	1.514	100,0%	1.967	100,0%	

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut d'Estadística de Catalunya

Entre el tipus de disminució que més s'ha incrementat hi figura la disminució per malaltia mental que, en els darrers 10 anys, es multiplica una mica més de 3 vegades. Els disminuïts per malaltia mental que no arribaven a representar el 8% del total l'any 1998, deu anys després ja representen quasi el 14%.

També és important el creixement que experimenta la disminució motòrica i física no motòrica, la qual, en termes absoluts, es multiplica per dos durant aquest període.

Taula 51

Persones de la Garrotxa reconegudes legalment com a disminuïdes segons el tipus de disminució. 1998-2008

Any	Motòrics	Físics no motòrics	Visuals	Auditius	Psíquics	Malalts mentals	No consta	Total
1998	340	162	72	25	320	80	10	1.009
2003	553	241	109	51	387	170	3	1.514
2008	726	316	134	72	445	272	2	1.967

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

Taula 52

Persones de la Garrotxa reconegudes legalment com a disminuïdes segons el tipus de disminució. 1998-2008								
Any	Motòrics	Físics no motòrics	Visuals	Auditius	Psíquics	Malalts mentals	No consta	Total
1998	33,70%	16,06%	7,14%	2,48%	31,71%	7,93%	0,99%	100,00%
2003	36,53%	15,92%	7,20%	3,37%	25,56%	11,23%	0,20%	100,00%
2008	36,91%	16,07%	6,81%	3,66%	22,62%	13,83%	0,10%	100,00%

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

Destaca també, tal com es pot veure en la següent taula, el lleuger creixement dels més disminuïts, és a dir els que presenten un grau de disminució superior al 75%.

Taula 53

Població amb disminució reconeguda segons grau (per 100 hab. amb dism.)			
Any	Del 33% a 64%	Del 65% a 74%	Del 75% i més
1998	56,00	26,16	17,84
2003	55,88	24,50	19,62
2007	55,32	24,51	20,18

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

4.2.3 Relació entre la població discapacitada i dependent estimada i la valorada

A les taules següents es presenten les dades existents, estimades i valorades, sobre la població discapacitada, la dependent i la disminuïda reconeguda legalment. Com es pot veure, en principi, hi ha una certa coherència, entre els resultats obtinguts sobre la població discapacitada, la discapacitada per ABVD i la dependent.

En aquest sentit, es posa de relleu la lògica que representa el fet que el nombre total de persones discapacitades és superior al nombre de discapacitats per una o varies ABVD, atès que aquest és un subgrup del primer, i que el nombre de persones dependents és inferior al de discapacitats per ABVD, atès que aquestes persones, per ser considerades dependents, a més de tenir algun nivell de discapacitat, necessiten també de suport extern per poder realitzar una o varies ABVD.

Taula 54

Estimacions i valoracions sobre la població discapacitada, disminuïda i dependent de la Garrotxa. 2008					
Edat	Discapacitats	Estimacions		Valoracions	
		Discapacitats ABVD	Dependents BVD	Dependents	Disminuïts reconeguts
De 6 a 64 anys	1.804	1.235	485	164	1.319
De 65 a 79 anys	1.723	1.302	581	293	
De 80 i més anys	2.067	1.902	891	950	
De més de 65 anys	3.790	3.222	1.472	1.243	637
Total de 6 i més anys	5.594	4.457	1.957	1.407	1.956

Font: Elaboració pròpia a partir de taules anteriors

En canvi, tal com es pot constatar en la següent taula, la coherència no es dona quan es compara la població dependent estimada i la valorada. Com ja s'ha dit abans, les valoracions realitzades fins ara sobre el conjunt de la població susceptible de ser dependent, en el marc de la nova llei de la dependència, posen de manifest que les estimacions realitzades fins ara han infravalorat els nivells de dependència real, i que, probablement, fins que no acabi el procés de valoració del conjunt de població potencialment dependent, no es disposarà de dades fiables sobre la prevalença de la dependència.

Taula 55

Població dependent de la Garrotxa l'any 2008 segons estimacions i valoracions

	Població estimada	Població valorada	% valorats s/estimats
De 6 a 64 anys	485	164	33,8%
De 65 a 79 anys	581	293	50,5%
De 80 i més anys	891	950	106,6%
De més de 65 anys	1.472	1.243	84,4%
Total de 6 i més anys	1957	1407	71,9%

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula anterior

4.3 Les persones grans: Necessitats versus recursos

4.3.1 Persones grans discapacitades i nivells de cobertura actual

Com s'ha pogut veure en els apartats anteriors, per identificar i quantificar les necessitats socials específiques de les persones grans i els nivells de cobertura actual, es disposa, per una part, de dades estimades i de dades "reals" sobre la prevalença de la discapacitat i de la dependència i, per l'altra, de les dades sobre els diversos tipus de recursos i serveis existents d'atenció social especialitzada a la comarca.

De les dades estimades sobre la discapacitat es disposa també d'una desagregació en funció de la gravetat de la discapacitat, la qual cosa permet relacionar discapacitats diverses amb les diferents tipologies de recursos existents. Això possibilita poder calcular també diferents cobertures, des de les més generals o globals fins a les més concretes o específiques.

Així doncs, un primer nivell de les necessitats estimades calculades a partir dels resultats de la darrera Enquesta de Discapacitat, Autonomia i Situació de Dependència del 2008, serien les derivades de les discapacitats que afecten tant les anomenades Activitats Bàsiques de la Vida Diària (ABVD) com les Activitats Instrumentals de la Vida Diària (AIVD). De fet seria el nivell més ampli de necessitats atès que inclouen totes les persones que pateixen una o més discapacitats en aquestes dues dimensions.

A la Garrotxa, tal com es pot veure a les taules següents, les persones grans amb una o més discapacitats són 3.790, mentre que els recursos i serveis existents d'atenció especialitzada sumen un total de 1.496. Això representa que la cobertura en relació a la

totalitat de majors de 64 anys és del 13,59%, mentre que en relació al total de discapacitats majors d'aquesta edat, és del 39,47%.

Cal advertir però que el nivells de cobertura no signifiquen que aquestes persones ja estan "cobertes" del tot, sinó únicament que són beneficiaris de determinats serveis que eventualment poden pal·liar i/o resoldre algunes de les seves necessitats

Taula 56

**Estimació de persones grans discapacitades i nivells de cobertura de recursos i serveis
Garrotxa. 2008**

Edat	Total Discapacitats	% Cobertura serveis	Discapacitats ABVD	% Cobertura serveis
De 80 i més anys	2.067	72,37%	1.902	78,65%
De més de 65 anys	3.790	39,47%	3.222	46,43%

Font: Elaboració pròpia a partir de taules anteriors

Taula 57

**Estimació de les persones grans discapacitades, recursos i
serveis existents i nivells de cobertura. 2008**

Edat	Població	% Cobertura s/pobl.
De 80 i més anys	3.732	40,09%
Total més de 65 anys	11.007	13,59%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Taula 58

Oferta de serveis d'atenció especialitzada per a gent gran. 2008

	Total	Públic	Privat
Places residencials	495	D.N.D	D.N.D
Places de centre de dia	259	D.N.D	D.N.D
Apartaments tutelats	5	5	0
SAD	266	266	D.N.D
Teleassistència	471	471	0
TOTAL	1.496	D.N.D	D.N.D

Font: Elaboració pròpia a partir de dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Apartaments	98	98	0
--------------------	----	----	---

4.3.2 Persones grans amb situació de dependència i nivells de cobertura actual

A les taules següents es pot veure, per una banda, les estimacions de la població dependent de 65 i més anys, segons el BVD i, per l'altra les dades de les valoracions realitzades fins a la fi del mes d'Octubre del 2009.

Val a dir que ambdós tipus de dades no reflecteixen la realitat, atès que, per una banda, com ja s'ha dit abans, les estimacions existents estan infravalorant la dependència real, mentre que, per l'altra, les valoracions fetes fins ara sobre el conjunt de la població, atesa

l'aplicació per etapes de la llei de la dependència, no abasten tota la població, ja que aquestes s'han centrat principalment en la població més dependent, de Grau III i de Grau II, Nivell 1.

En aquest sentit, la infravaloració de les estimacions apareix de manera clara si s'analitzen els resultats de la taula de valoracions segons el grau. En aquesta, es pot veure que més de la meitat de la població dependent és del Grau III, una tercera part ho és del Grau II i només un 13,6% ho és del Grau I. Lògicament es tracta d'uns resultats que reflecteixen el procés per etapes de les valoracions que s'ha esmentat, i que fa que encara no hagin aparegut, ni de bon tros, els dependents del graus inferiors.

En aquest sentit, s'ha de dir que en totes les estimacions existents sobre la població dependent, si s'ordena el nombre de dependents segons la seva gravetat sota una forma piramidal, els menys greus ocuparien la base de la piràmide mentre que els més dependents ocuparien el cim, just el contrari del que succeeix, si s'ordenen les dades de les persones grans dependents valorades.

Per tant, si s'afegeixen, com es veurà més endavant, els dependents de Grau II i Grau I que s'estima no han estat encara valorats, la diferència entre dependents estimats i valorats és molt elevada.

Taula 59

Estimació de població dependent de la Garrotxa segons el BVD de la Dependència. 2008

	Homes	Dones	Total
De 65 a 79 anys	208	372	581
De 80 i més anys	273	618	891
De més de 65 anys	481	991	1.472

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula 40

Taula 60

Població dependent a la Garrotxa segons valoracions per edat i sexe. 2009

	Homes	Dones	Total
De 65 a 79 anys	128	165	293
De 80 i més anys	263	687	950
De més de 65 anys	391	852	1.243

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 61

Dependència valorada segons graus. 2009

Edat	Total Grau III	Total Grau II	Total Grau I	Total
65 a 69	131	115	47	293
80 més	530	298	122	950
TOTAL	661	413	169	1243
% sobre el total	53,2%	33,2%	13,6%	100,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Per estimar, doncs, d'una manera realista, la població gran en situació de dependència de la Comarca a partir de les dades existents, tant les procedents de les estimacions com les de les valoracions, es parteix en primer lloc de les dades més fiables de què es disposa, que són les que es refereixen a la població ja valorada de Grau III. A continuació, a partir dels resultats de les estimacions realitzades sobre la distribució de la població dependent en funció del grau de discapacitació, s'estimen el nombre de persones dependents de la resta de graus.

Val a dir, de totes maneres, que les dades existents sobre la distribució dels dependents en funció del grau extreus de les estimacions realitzades fins ara, tampoc coincideixen al 100%. En la taula següent, per exemple, es poden veure les diferències existents entre dos tipus d'estimacions: la que es basa en els criteris del Llibre Blanc i la que es basa en el BVD de la Llei de la Dependència.

Taula 62

**Estimació dependència de les persones grans segons grau.
Catalunya 2007 (LB Escenari 2)**

	% s/ total	
	(1) LB Escenari 2	(2) BVD
Grau I	49,0%	79,2%
Grau II	33,2%	(Graus I i II)
Grau III	17,8%	20,8%
Total	100,0%	100%

Font: (1) Institut de l'Envel·liment de la Universitat de Barcelona. Projeccions 2015 de la prevalença de persones en situació de dependència funcional a Catalunya. Prodep. Generalitat de Catalunya (2) Gonzalez Lorenzo, et al. Op. cit.

Aplicant, doncs, aquesta distribució a la població dependent de la Garrotxa, partint del nombre "real" conegut de població valorada com a dependent de grau III, els resultats obtinguts serien els que es mostren en aquesta taula.

Taula 63

**Estimació de les persones grans dependents de la Garrotxa. 2007
(Mètode LB)**

	Total	% s/total
Grau I	1.820	49,00%
Grau II	1.233	33,20%
Grau III	661	17,80%
Total	3.713	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir de les Projeccions 2015 de la Prevalença de les Persones en Situació de Dependència Funcional a Catalunya. Institut de l'Envel·liment de la Universitat de Barcelona. Prodep. Generalitat de Catalunya

S'ha de dir, de totes maneres, que les dades obtingudes a partir d'aquesta estimació estan clarament sobreestimades, atès que si així fos el nombre de persones grans

dependents seria gairebé el mateix que el del nombre de persones discapacitades i, com se sap, són moltes les persones discapacitades que no son dependents.

Per altra banda, aquesta distribució seria molt diferent de la que han calculat els experts més rellevants del país que ja han començat a avaluar els resultats de l'aplicació de la llei de la dependència. Segons aquests experts, *“La tasa de prevalencia de grado III sobre el conjunto de población dependiente de grado III y II se estima en torno al 42%. Actualmente es del 73% Cuando finalice la inclusión de todos los dependientes de grado II en el SAAD se tendrá una imagen más precisa del grado de desviación que está teniendo lugar a favor del reconocimiento de grandes dependientes”*¹²

En la taula següent, es presenta, el mateix tipus de càlcul, però a partir dels resultats obtinguts pel mètode BVD, per al conjunt d'Espanya. No s'ha pogut fer sobre els resultats de Catalunya, atès que en l'estudi en què es publiquen aquestes dades no es faciliten desagregades a nivell de CC.AA

Taula 64

Estimació de les persones grans dependents de la Garrotxa. (Mètode BVD) 2007

	Total	% s/total
Grau I	1.266	45,20%
Grau II	874	31,20%
Grau III	661	23,60%
Total	2.801	100,00%

Font. Elaboració pròpia a partir de l'aplicació de la prevalença de la dependència segons el BVD calculat per Gonzalez Lorenzo, et al. Op. cit.

Així doncs, tal com es constata, a partir d'aplicar les proporcions de dependència segons el grau del mètode BVD, i partint de la dada “real” coneguda de persones en situació de dependència de grau III, el total de persones dependents que s'estimen per a la Garrotxa puja a 2.800 persones, xifra força menor que l'anterior dada en què s'apliquen les proporcions del mètode del LB.

Val a dir que, en aquest càlcul del BVD, la proporció de persones dependents de grau III sobre el total de persones de grau II i III seria del 43%. Es tracta d'una proporció similar a la que ha estimat l'Agència Estatal d'Avaluació de Polítiques Públiques i de Qualitat dels serveis en l'informe del 2009 sobre l'avaluació del Sistema d'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD)¹³.

Per altra banda, el total de persones grans considerades dependents segons el mètode BVD, és molt més coherent amb la xifra total de persones discapacitades (3.790) i de discapacitades per alguna ABVD (3.222) que s'estimen a partir de les dades de la darrera enquesta sobre discapacitat, autonomia i situació de dependència del 2008, atès que no totes les persones discapacitades es troben en una situació de dependència.

¹² Hervàs Soriano, F et alt. (2009) *La participación de la Administración General del Estado en el Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia*. Agencia de Evaluación y Calidad. Ministerio de la Presidencia. Gobierno de España

¹³ Hervàs, F (2009)

No obstant això, aquest total de 2.800 persones grans considerades en situació de dependència són gairebé el doble de les que s'estimaven tant en el LB com en el BVD i, per tant, fins que no acabi el procés de valoració de persones dependents de tots els graus i nivells (les persones dependents de grau II primer nivell i de grau I primer i segon nivell, encara no tenen dret a beneficiar-se de les prestacions i serveis que contempla la nova llei de la dependència) cal prendre's aquestes dades amb cautela.

Si es contrasta aquest nivell de dependència estimat amb els recursos i serveis disponibles actualment a la Garrotxa, és possible calcular els nivells de cobertura dels diferents serveis en relació a les necessitats i especular sobre els dèficits i/o mancances més rellevants des de la perspectiva de l'atenció social pública.

Així doncs, tal com es pot veure a la taula següent, les persones amb un nivell de dependència de grau III són les que disposen d'una major cobertura de serveis d'atenció especialitzada, si és que es considera que la millor alternativa per a les persones més dependents és la residència assistida.

En canvi, en les persones amb un nivell de dependència menor, les de grau II i les de grau I, el nivell de cobertura és molt més baix atès que està per sota del 25%. És a dir, únicament una persona de cada 4 que es troba en una situació de dependència de grau II i I, es beneficiaria d'un servei social d'atenció especialitzada.

Taula 65

Recursos i serveis en relació a les persones dependents. Garrotxa 2008							
Graus de dependència	Població Dependent	Oferta recursos serveis d'Atenció especialitzada					Cobertura
		Places residència	Places Centre Dia	Places Apart. Tutelat	SAD	Total oferta serveis	% s/pob. Dependent
Grau I i II	2.140		259	5	266	530	24,8%
Grau III	661	495				495	74,9%
Total	2.801	495	259	5	266	1.025	36,6%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules 58 i 64

Destaca el fet de la relativament escassa oferta de Serveis d'Atenció Domiciliària, clarament per sota de l'oferta de places residencials. Aquesta situació va a contracorrent de la realitat i tendències europees.

En aquest sentit, tal com es reflecteix en la taula 66, en la majoria de països de la U.E., són moltes més les persones en situació de dependència que es beneficien dels Serveis d'Atenció Domiciliària que les que són usuaris de serveis residencials.

Taula 66

Persones grans dependents en funció del tipus d'atenció social que reben. 2007

	Gent gran dependent * (milers) (1)	Atenció social en institucions		Atenció social a domicili		Ajuda informal	
		(milers)	% s/dependents	(milers)	% s/dependents	(milers)	% s/dependents
BE	455	118	25,93%	130	28,57%	207	45,49%
BG	841	35	4,16%	62	7,37%	744	88,47%
CZ	256	51	19,92%	73	28,52%	133	51,95%
DK	164	60	36,59%	111	67,68%	:	
DE	3201	561	17,53%	1028	32,11%	1612	50,36%
EE	81	4	4,94%	6	7,41%	71	87,65%
IE	93	22	23,66%	40	43,01%	30	32,26%
EL	338	76	22,49%	163	48,22%	100	29,59%
ES	1728	180	10,42%	181	10,47%	1366	79,05%
FR	2263	552	24,39%	953	42,11%	758	33,50%
IT	2515	165	6,56%	359	14,27%	1992	79,20%
CY	35	3	8,57%	0	0,00%	32	91,43%
LV	123	6	4,88%	6	4,88%	110	89,43%
LT	191	32	16,75%	7	3,66%	152	79,58%
LU	14	3	21,43%	4	28,57%	7	50,00%
HU	594	45	7,58%	41	6,90%	508	85,52%
MT	9	2	22,22%	9	100,00%	:	
NL	387	123	31,78%	499	128,94%	:	
AT	268	63	23,51%	122	45,52%	83	30,97%
PL	1485	1	0,07%	250	16,84%	1235	83,16%
PT	698	75	10,74%	152	21,78%	471	67,48%
RO	971	82	8,44%	146	15,04%	743	76,52%
SI	76	9	11,84%	16	21,05%	52	68,42%
SK	239	0	0,00%	31	12,97%	208	87,03%
FI	274	50	18,25%	56	20,44%	168	61,31%
SE	312	111	35,58%	207	66,35%	:	
UK	3094	469	15,16%	883	28,54%	1741	56,27%
NO	155	41	26,45%	120	77,42%	:	
EU27	20705	2897	13,99%	5536	26,74%	12272	59,27%
EU15	15804	2629	16,64%	4890	30,94%	8285	52,42%
	(2)	(4)		(2006)			
Catalunya (Recursos 2006/7) (3)	299	68,8	23,01%	47,9	16,02%	182,3	60,97%
	(2)	(4)		(4)			
La Garrotxa (Recursos 2009)	3,222	0,754	23,40%	0,271	8,41%	2,197	68,19%
La Garrotxa (5)	3,222	0,754	23,40%	0,72	22,35%	1,748	54,25%

* Es considera població gran dependent la que està discapacitada per realitzar una o més Activitats de la Vida Diària Font: (1) Comissió Europea. The 2009 Ageing Report: Economic and budgetary projections for the EU-27 Member States -2008-2060 (2) Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta de Discapacitats Autonomia Personal i Situaciones de Dependencia 2008, del document de Programació territorial els recursos d'atenció social especialitzada i domiciliària a Catalunya 2008-2012 i Bases per a la nova planificació del ICASS i de l'Informe del Imerso del 2006 "Las Personas Mayores en España" (3) Inclou Ajuda a Domicili i Teleassistència, Ajuda a Domicili sociosanitària i programa PAU de famílies per l'ajuda a domicili (4) El nombre de persones ateses en institucions es la suma de les places de residència i les de centre de dia, mentre que els beneficiaris d'atenció domiciliària inclou els beneficiaris de la SAD i els d'apartaments tutelats (5) Ajuda a Domicili i Teleassistència

4.3.3 Projectió de la discapacitat i de la dependència i estimació dels recursos necessaris

A les taules següents es presenten els resultats de l'evolució futura que es preveu de la discapacitat i de la dependència, en funció de les projeccions demogràfiques existents i

l'estimació dels recursos que serien necessaris per, com a mínim, mantenir el mateix nivell de cobertura actual, entre necessitats i recursos.

Destaca, en aquests càlculs, un creixement molt baix dels recursos i serveis que seria necessari desenvolupar, si només es tingués en compte el previsible creixement de la població discapacitada i dependent.

Aquest resultat s'explica bàsicament per l'escàs creixement de població de 65 i més anys que es preveu a l'horitzó 2020, a causa de l'entrada en aquests anys d'unes generacions molt minses pel fet d'haver nascut en el període de la guerra i post guerra civil.

Taula 67

Projecció de persones grans discapacitades el 2012, 2016 i 2020				
	2008	2012	2016	2020
De 65 a 79 anys	1.723	1.552	1.500	1.680
De 80 i més anys	2.067	2.252	2.385	2.242
Total més de 65 anys	3.790	3.804	3.885	3.923

Font: Elaboració pròpia a partir de les projeccions de l'IDESCAT i de l'Enquesta de Discapacitat, Autonomia i Situació de Dependència 2008 de l'INE

Taula 68

Serveis i recursos necessaris per a gent gran discapacitada que s'estimen pel 2012, 2016 i 2020 aplicant les prevalences del 2008 (*)				
	2008	2012	Anys 2016	2020
S/pobl. Discapacitada	1.496	1.501	1.534	1.548
S/pobl. de 80 i més anys	1.496	1.595	1.659	1.509
S/pob. De 65 i més	1.496	1.450	1.488	1.550

(*) Conjunt de recursos i serveis (places de residència, de centre de dia, d'apartaments tutelats, de SAD i de Teleassistència) que hi hauria d'haver en aquests anys si es volgués mantenir el mateix nivell de cobertura de l'any 2008

Font: Elaboració pròpia a partir d'aplicar les taxes de cobertura del 2008 (taules 56 i 57) a la població discapacitada projectada (taula anterior)

Taula 69

Estimació de la població de 65 i més anys dependent de la Garrotxa		
Anys	Persones dependents	% Creixement en períodes quadriennals
2008	2.801	
2012	2.843	1,49%
2016	2.951	3,82%
2020	3.021	2,36%

Font: Elaboració pròpia a partir d'aplicar les taxes de prevalença de la dependència segons l'edat de la població de l'any 2008, a la població projectada per l'Idescat

Taula 70

Serveis i recursos necessaris per a gent gran dependent que s'estimen pel 2012, 2016 i 2020 aplicant les prevalences del 2008 (*)		
Anys	Recursos i Serveis	Cobertura %
2008	1.025	36,59%
2012	1.040	36,59%
2016	1.080	36,59%
2020	1.105	36,59%

(*) Conjunt de recursos i serveis (places de residència, de centre de dia, d'apartaments tutelats i de SAD) que hi hauria d'haver en aquests anys si es volgués mantenir el mateix nivell de cobertura de l'any 2008

Font: Elaboració pròpia a partir d'aplicar les taxes de cobertura del 2008 (taula 57) a la població dependent projectada (taula anterior)

4.3.4 Estimació dels recursos i serveis necessaris en base a la tendència de l'oferta

Una altra aproximació possible, i més raonable, per estimar els futurs recursos i serveis necessaris, és a partir de projectar cap al futur l'evolució i les tendències de l'oferta que s'ha donat en el passat recent. La lògica del procediment és que, per una banda, hi ha hagut un determinat creixement dels recursos per donar resposta a una demanda social creixent, fruit d'una determinada evolució demogràfica i d'unes transformacions socials que encara continuen i, per tant, és molt probable que la demanda es continuï expandint. Per l'altra banda, el potencial de creixement de la demanda és encara molt elevat ja que la distància existent entre les necessitats i els recursos i serveis existents, tal com s'ha pogut veure comparant els nivells de cobertura de la comarca amb els de la resta d'Europa, és encara prou àmplia per permetre aquest sobrecreixement.

En les taules següents, es pot veure, en primer lloc, l'evolució de l'oferta (els recursos i serveis d'atenció especialitzada) i la demanda potencial (creixement demogràfic de les persones de 65 i més anys) en els darrers anys, en què destaca un fort creixement de l'oferta, molt per sobre del creixement de les "necessitats" que es deriven de l'increment demogràfic.

Aquesta situació s'explica probablement, com s'ha dit, pel fet que el volum global de necessitats de les persones en situació de discapacitat i dependència, ha estat molt per sobre dels recursos i serveis públics disponibles (segons s'ha pogut veure en la taula 65, els recursos i serveis públics per a gent gran dependent cobreixen poc més d'una tercera part de la població necessitada), la qual cosa ha propiciat un constant increment de la demanda de més recursos i serveis per al col·lectiu en situació de dependència.

Taula 71

Oferta de serveis d'atenció especialitzada per a gent gran.1998, 2003 i 2008					
	Anys			Creixement anual	
	1998	2003	2008	1998/2003	2003/2008
Places residencials	250	395	495	9,58%	4,62%
Places de centre de dia	51	164	259	26,31%	9,57%
SAD	(1)111	167	266	10,75%	9,76%
TOTAL	412	726	1.020	12,00%	7,04%

(1) Dades referents a l'any 1999

Font: Elaboració pròpia a partir de dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 72

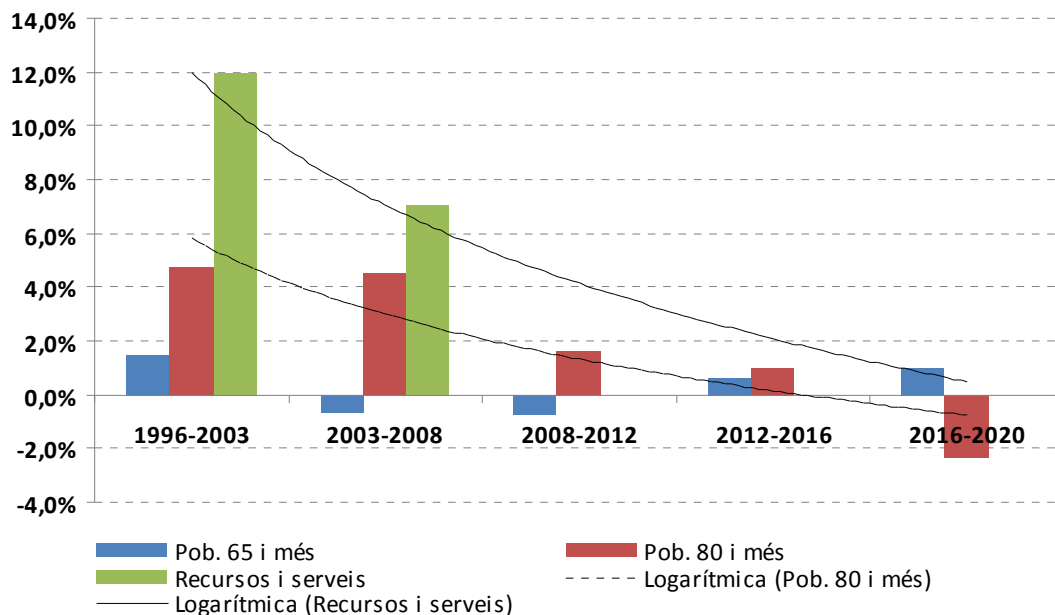
Creixement de la població i dels serveis i recursos d'atenció social especialitzada per a la gent gran dependent (1)			
Període	Creixement demogràfic		Creixement recursos i serveis
	65 i més anys	80 i més anys	
1996-2003	1,5%	4,8%	12,00%
2003-2008	-0,7%	4,5%	7,04%
2008-2012	-0,8%	1,6%	
2012-2016	0,7%	1,0%	
2016-2020	1,0%	-2,3%	

(1) Suma de places residencials, de centre de dia i d'usuaris del SAD

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules 2 i 71

Per una primera projecció de les necessitats de recursos i serveis especialitzats per a aquest col·lectiu en els propers anys, en funció de l'argument lògic esmentat, s'ha aplicat l'anomenada línia de tendència logarítmica. Aquesta és considerada pels experts com el millor ajust de línia corba quan la taxa de creixement o disminució canvia ràpidament i després s'anivella o desaccelera. Aquesta situació és la que, probablement, s'ha donat en l'evolució del creixement de l'oferta de serveis i recursos especialitzats per a la gent gran dependent de la comarca, on es dona un fort creixement en la dècada dels noranta, en un moment en què els nivells de cobertura pública eren molt baixos, en relació a les necessitats i per tant la pressió de la demanda era forta, mentre que en la mesura que es va incrementant la cobertura, a partir de l'any 2000, disminueix la pressió de la demanda i, per tant, també el creixement de l'oferta.

En els gràfics i taules següents es presenten els resultats de l'esmentada projecció. Tal com es pot veure, en ambdós tipus de càlculs, en aquests propers 10 anys, caldria que es creessin o desenvolupessin unes 300 noves places o serveis d'atenció social especialitzada per a la gent de 65 i més anys. Això representaria incrementar aquests recursos i serveis en un 30%.

Taula 73

Creixement anual de la població i dels serveis i recursos d'atenció social especialitzada per a la gent gran dependent (1)

Període	Creixement demogràfic		Creixement recursos i serveis
	65 i més anys	80 i més anys	
1996-2003	1,5%	4,8%	12,0%
2003-2008	-0,7%	4,5%	7,0%
2008-2012	-0,8%	1,6%	4,0%
2012-2016	0,7%	1,0%	2,0%
2016-2020	1,0%	-2,3%	0,5%

(1) Suma de places residencials, de centre de dia i d'usuaris del SAD
 Font: Elaboració pròpia a partir de la taula i gràfic anterior

Taula 74

Estimació recursos i serveis al 2012, 2016 i 2020

Anys	Recursos i Serveis
2012	1.193
2016	1.292
2020	1.318

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula i gràfic anterior

Taula 75

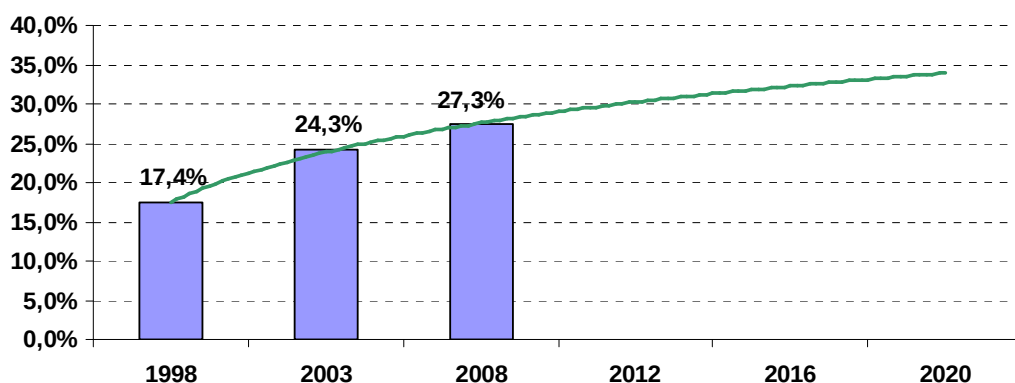
Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a la gent gran

Anys	Població de 80 i +	Recursos i serveis	Cobertura %
1998 (*)	2.372	412	17,4%
2003	2.992	726	24,3%
2008	3.732	1.020	27,3%
2012	3.979		
2016	4.137		
2020	3.765		

(*) Valor de població estimat

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de població de l'Idescat i de les facilitades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a la gent gran

Taula 76

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a la gent gran (valors estimats)

Anys	Població de 80 i +	Recursos i serveis	Cobertura %
1998 (*)	2.372	412	17,4%
2003	2.992	726	24,3%
2008	3.732	1.020	27,3%
2012	3.979	1.194	30,0%
2016	4.137	1.345	32,5%
2020	3.765	1.318	35,0%

(*) Valor de població estimat

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la taula i gràfic anteriors

Cal remarcar, de totes maneres, que arribar a un nivell de cobertura del 35% a l'horitzó del 2020 (7 punts percentuals per sobre del 2008) encara no és suficient per assolir el nivell mitjà actual de la U.E dels 15, atès que, com s'ha vist a la taula 66, la cobertura de la Garrotxa està molt per sota d'aquesta mitjana europea (més de 16 punts percentuals per sota, pel que fa a les persones grans discapacitades per les ABVD). Probablement, i sempre en el cas que els nivells de cobertura de la U.E dels 15 es mantinguessin al mateix nivell actual, perquè la Garrotxa arribés a assolir aquesta mitjana amb el mateix ritme de creixement de l'oferta dels darrers anys, haurien de passar 7 o 8 anys més.

4.3.4.1 Projecció de l'oferta de places de residència per persones grans dependents

Seguint el mateix procediment que l'apartat anterior en les taules i gràfic següent s'han calculat les noves places de residència que caldria crear en la propera dècada, per tal de continuar un ritme de creixement similar al dels darrers anys. En aquest cas, caldria crear unes 90 noves places, la qual cosa significaria incrementar una mica més de 2 punts la cobertura actual.

Taula 77

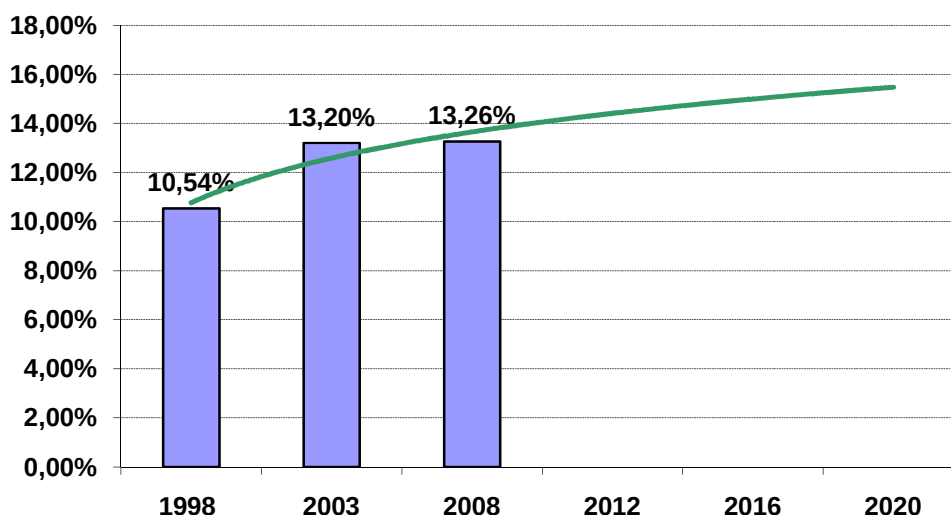
Evolució dels nivells de cobertura de places de residència per a la gent gran

Anys	Població de 80 i +	Places Residència	Cobertura %
1998	2.372	250	10,5%
2003	2.992	395	13,2%
2008	3.732	495	13,3%
2012	3.979		
2016	4.137		
2020	3.765		

(*) Valor de població estimat

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de població de l'Idescat i de les facilitades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Evolució i estimació dels nivells de cobertura de places de residència per a la gent gran

Taula 78

Evolució i estimació dels nivells de cobertura de places de residència per a la gent gran

Anys	Població de 80 i +	Places Residència	Cobertura %
1998	2.372	250	10,5%
2003	2.992	395	13,2%
2008	3.732	495	13,3%
2012	3.979	573	14,4%
2016	4.137	621	15,0%
2020	3.765	584	15,5%

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula i gràfic anterior

4.3.4.2 Projectió de l'oferta de places de Centre de Dia per a persones grans dependents

Tal com es pot veure en les taules i gràfic següents, en els propers 10 anys, per mantenir un nivell de creixement similar al de la darrera dècada, caldria crear més de 120 noves places de Centre de Dia. Això significaria incrementar en més de 3 punts el nivell de cobertura actual, fins arribar a disposar de 10 places per cada 100 persones de 80 i més anys.

Taula 79

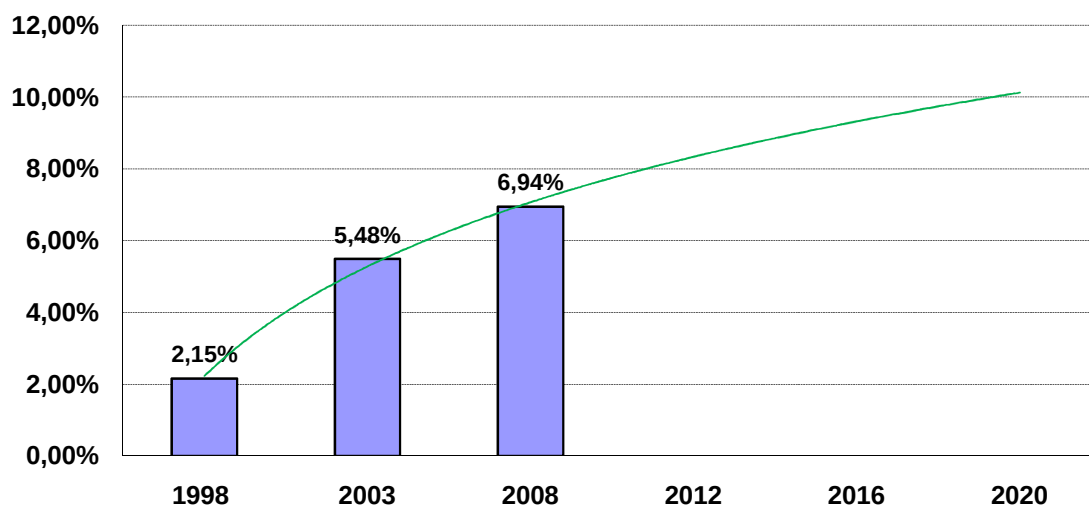
Evolució dels nivells de cobertura de places de Centre de Dia per a la gent gran

Anys	Població de 80 i +	Places	Cobertura %
1998 (*)	2.372	51	2,2%
2003	2.992	164	5,5%
2008	3.732	259	6,9%
2012	3.979		
2016	4.137		
2020	3.765		

(*) Valor de població estimat

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de població de l'Idescat i de les facilitades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Evolució i estimació dels nivells de cobertura de places de Centre de Dia per a la gent gran de 80 i més anys

Taula 80

Evolució dels nivells de cobertura de places de Centre de Dia per a la gent gran

Anys	Població de 80 i +	Places	Cobertura %
1998	2.372	51	2,2%
2003	2.992	164	5,5%
2008	3.732	259	6,9%
2012	3.979	334	8,40%
2016	4.137	385	9,30%
2020	3.765	380	10,10%

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula i gràfic anterior

4.3.4.3 Projectió de SAD per a persones grans dependents

Tal com es pot observar a les taules i gràfic següents, aquest és el servei que més caldria ampliar, si es projecta un ritme de creixement similar al de la darrera dècada. En el gràfic corresponent es pot observar que, en aquest cas, s'ha aplicat una línia de tendència lineal, atès que la seva evolució de creixement ha seguit una pauta diferent a la dels altres serveis. En aquest cas, com es reflecteix a les taules corresponents, es produeix un major creixement de l'oferta durant el període 2003-2008 que en el període anterior, i per tant això significa que la demanda continua accelerant-se.

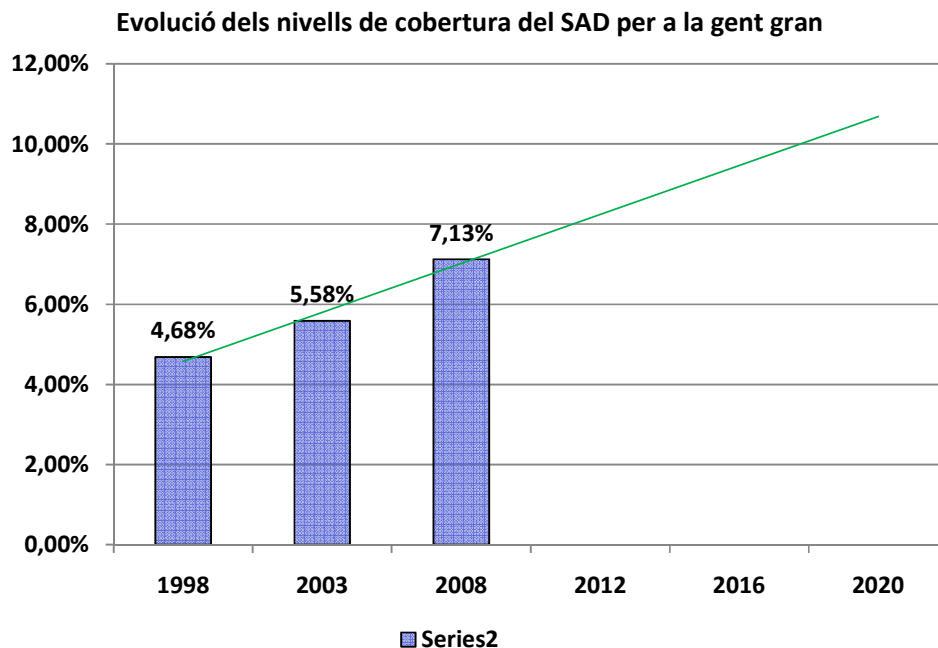
No obstant això, si aquesta és la tendència que es dona, l'any 2020 encara s'estaria força lluny del nivell de cobertura de la mitjana de la U.E dels 15.

Taula 81

Evolució dels nivells de cobertura del SAD per a la gent gran

Anys	Població de 80 i +	Usuaris	Cobertura %
1998 (*)	2.372	111	4,7%
2003	2.992	167	5,6%
2008	3.732	266	7,1%
2012	3.979		
2016	4.137		
2020	3.765		

(*) Valor de població estimat
 Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de població de l'Idescat i de les facilitades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 82

Evolució dels nivells de SAD per a la gent gran			
Anys	Població de 80 i +	Usuaris	Cobertura %
1998	2.372	111	4,7%
2003	2.992	167	5,6%
2008	3.732	266	7,1%
2012	3.979	326	8,2%
2016	4.137	393	9,5%
2020	3.765	403	10,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula i gràfic anterior

4.4 Les persones amb discapacitats psíquiques: Necessitats versus recursos

4.4.1 Les persones discapacitades psíquiques menors de 65 anys.

Atès que els recursos i serveis socials especialitzats existents destinats específicament a aquest col·lectiu, estan en funció de l'edat i del grau de disminució de les persones afectades, en primer lloc s'estimaran les persones afectades en relació a aquests dos paràmetres i, posteriorment, es contrastaran amb els recursos i serveis existents actualment.

Concretament, i partint del document de programació territorial dels recursos d'atenció social especialitzada de la Generalitat de Catalunya¹⁴ els recursos i serveis existents s'adrecen als perfils que a continuació es detallen:

Recurs i/o servei	Perfil d'usuari amb discapacitació psíquica	
	Edat	Grau de discapacitació
Centre Ocupacional	De 20 a 64 anys	Grau superior al 65%
Centre d'Atenció Especialitzada	De 18 a 64 anys	Grau superior al 75 % amb barem de tercera persona i necessitat de suport extens generalitzat
Llar Residència	De 26 a 65 anys	Grau superior al 33% sense barem de tercera persona i amb necessitat de suport limitat
Residència	De 18 a 64 anys	Grau superior al 75%, amb barem de tercera persona i necessitat de suport extens i generalitzat
Residència per a persones amb discapacitat psíquica amb trastorn de conducta	De 18 a 64 anys	Grau superior al 75%, amb barem de tercera persona i necessitat de suport extens i generalitzat
Residència	Menors de 18 anys	Amb discapacitat psíquica i trastorn de conducta que no poden romandre al domicili familiar

Tal com es pot veure a la taula següent, l'any 2008 hi havia un total de 717 persones reconegudes legalment com discapacitades psíquiques. Com es pot observar, el nombre de persones d'aquest perfil, l'any 2008, quasi duplica les que hi havia fa 10 anys enrere.

Taula 83

Persones a la Garrotxa reconegudes legalment com a discapacitades psíquiques

Any	Psíquics	Malalts mentals	Total
1998	320	80	400
2003	387	170	557
2008	445	272	717

Font. Institut d'Estadística de Catalunya

¹⁴ ICASS (2009)

La desagregació d'aquestes persones discapacitades psíquiques en funció del seu grau de disminució legalment reconeguda es presenta a la taula següent.

Taula 84

Persones reconegudes legalment com a disminuïdes (psíquiques i mentals) per edat i grau de disminució. 1998, 2003 i 2008

	1998	2003	2008
Estimació de discapacitats psíquics de 16 a 64 anys (1)	248	339	424
Estimació de discapacitats psíquics de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 33% i inferior al 65 % (1)	139	190	235
Estimació de discapacitats psíquics de 16 a 64 anys amb un grau superior al 65% (2)	109	149	189
Estimació de discapacitats psíquics amb un grau superior al 64% i inferior al 75% (2)	65	83	104
Estimació de discapacitats psíquics amb un grau del 75% i superior (2)	44	66	86
Estimació de discapacitats psíquics menors de 16 anys (3)	64	62	61

(1) Les estimacions s'obtenen a partir de calcular en primer lloc el percentatge que en aquests anys representen els discapacitats de 16 a 64 anys sobre el total de discapacitats. A continuació s'apliquen aquests percentatges al total de discapacitats psíquics i als malalts mentals existents (2) Les estimacions són el resultat d'aplicar a aquest grup d'edat de població discapacitada, el percentatge que representen els discapacitats d'aquest grau de disminució, sobre el total de disminuïts psíquics. (3) Les estimacions s'obtenen a partir de calcular en primer lloc els percentatges que en aquests anys representen els discapacitats menors de 16 anys sobre el total de discapacitats. A continuació s'apliquen aquests percentatges al total de discapacitats psíquics i als malalts mentals existents.

Font: Elaboració pròpia

Atès que una part molt important dels recursos i serveis esmentats els utilitzen majoritàriament les persones disminuïdes psíquiques, es presenten també les dades desagregades per a aquest grup específic, de manera que també es puguin contrastar separatament amb els recursos existents.

Taula 85

Persones reconegudes legalment com a disminuïdes psíquiques per edat i grau de disminució. 1998, 2003 i 2008

	1998	2003	2008
Estimació de discapacitats psíquics de 16 a 64 anys (1)	198	235	263
Estimació de discapacitats psíquics de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 33% i inferior al 65 % (1)	111	131	145
Estimació de discapacitats psíquics de 16 a 64 anys amb un grau superior al 65% (2)	87	104	118
Estimació de discapacitats psíquics amb un grau superior al 64% i inferior al 75% (2)	52	58	64
Estimació de discapacitats psíquics amb un grau del 75% i superior (2)	35	46	53
Estimació de discapacitats psíquics menors de 16 anys (3)	51	41	38

(1) Les estimacions s'obtenen a partir de calcular en primer lloc el percentatge que en aquests anys representen els discapacitats de 16 a 64 anys sobre el total de discapacitats. A continuació s'apliquen aquests percentatges al total de discapacitats psíquics existents (2) Les estimacions són el resultat d'aplicar al grup estimat de discapacitats psíquics de 16 a 64 anys, el percentatge que representen els discapacitats d'aquest grau de disminució, sobre el total de disminuïts. (3) Les estimacions s'obtenen a partir de calcular en primer lloc els percentatges que en aquests anys representen els discapacitats menors de 16 anys sobre el total de discapacitats. A continuació s'apliquen aquests percentatges al total de discapacitats psíquics existents.

Font: Elaboració pròpia

4.4.2 Els recursos i els nivells de cobertura

Taula 86

Oferta de serveis d'atenció especialitzada per a les persones discapacitades psíquiques

Oferta de Places registrades	1998	2003	2008
Centre Ocupacional	77	68	74
Centre Especial de Treball	52	72	83
Centre de Dia d'Atenció Especialitzada	0	9	21
Llar Residència	34	34	35
Residència	0	20	20
Club social (Nombre d'usuaris del club)	0	4	11
Total	163	207	244

Font: Elaboració pròpia a partir de dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Taula 87

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a persones discapacitades psíquiques i mentals de 16 a 64 anys

	Discapacitats psíquiques i mentals	Discapacitats psíquiques	Recursos i Serveis	% Cobertura global	% Cobertura psíquiques
1998	248	198	163	65,7%	82,3%
2003	339	235	207	61,1%	88,1%
2008	424	263	244	57,5%	92,8%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Cal advertir que els resultats sobre els nivells de cobertura global constitueixen uns indicadors més teòrics que reals, pel fet que una persona pot ser usuària de més d'un d'aquests serveis. De fet és molt possible que les persones usuàries dels serveis residencials i/o del club social, estiguin també treballant en el Centre Ocupacional o el Centre Especial de Treball.

A continuació es presenta l'evolució dels nivells de cobertura per a cada tipus de serveis o recurs, posant en relació aquests recursos i serveis per a persones discapacitades psíquiques i mentals, amb el nombre de persones estimades per aquest tipus de disminucions.

Pel que fa als nivells de cobertura de places de Centre Ocupacional, es pot observar que aquests són força elevats i, sorprenentment, més elevats en el passat que actualment. De totes maneres, s'han de tenir en compte que una part de les persones disminuïdes amb un grau superior al 75%, sobretot les que necessiten l'ajut d'una tercera persona, són incapaces de treballar en aquests tipus de Centres i, per tant, és possible que els nivells de cobertura real siguin encara més elevats.

Taula 88

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a persones discapacitades psíquiques i mentals de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 65%

	Discapacitats psíquiques i mentals	Places Centre Ocupacional	% Cobertura s/places registrades	Usuaris	% Cobertura s/usuaris
1998	109	77	70,6%	58	53,2%
2003	149	68	45,6%	49	32,9%
2008	189	74	39,2%	51	27,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

En la taula següent es presenten les mateixes dades, però referides únicament a les persones disminuïdes psíquiques. En aquest cas, òbviament, els nivells de cobertura són força més elevats.

Taula 89

Evolució dels nivells de cobertura de places de Centre Ocupacional per persones disminuïdes psíquiques de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 65%

	Població disminuïda psíquica	Places Centre Ocupacional	% Cobertura s/places registrades	Usuaris	% Cobertura s/usuaris
1998	87	77	88,5%	58	66,7%
2003	104	68	65,4%	49	47,1%
2008	118	74	62,7%	51	43,2%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

En la taula següent, i per tal de filar més prim pel que fa al total de persones discapacitades amb un grau superior al 65%, es presenten els nivells de cobertura sumant les places de Centre Ocupacional (CT), Centre Especial de Treball (CET) i Centre de Dia d'Atenció Especialitzada (CAE), adreçats preferentment a les persones de l'esmentat perfil.

En aquest cas, es pot observar que, aparentment, l'any 1998, l'oferta de serveis supera les necessitats. Probablement aquesta situació es dona perquè a aquests recursos, sobretot els Centres Ocupacionals, hi accedeixen també persones d'un grau de d'incapacitació menor (del 33% i el 65%) per no poder accedir al mercat laboral convencional.

Taula 90

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a persones discapacitades psíquiques i mentals de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 65%

	Població disminuïda	Places C.O, CET i CAE	% Cobertura s/places registrades	Usuaris	% Cobertura s/usuaris
1998	109	129	118,3%	110	100,9%
2003	149	149	100,0%	130	87,2%
2008	189	178	94,2%	163	86,2%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Tal com es pot veure en la taula següent, si només es tenen en compte les persones disminuïdes psíquiques, els nivells de cobertura se situen molt per sobre de les necessitats.

Taula 91

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a persones disminuïdes psíquiques de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 65%

	Població disminuïda	Places C.O, CET i CAE	% Cobertura s/places registrades	Usuaris	% Cobertura s/usuaris
1998	87	129	148,3%	110	126,4%
2003	104	149	143,3%	130	125,0%
2008	118	178	150,8%	163	138,1%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

En la següents taules es presenten els nivells de cobertura dels mateixos serveis però tenint en compte tota la població disminuïda psíquica amb un grau de disminució superior al 33%. En aquest cas es pot veure que els nivell de cobertura, lògicament, se situen sempre en valors per sota del 100%, i que en els darrers 10 anys, els nivells de cobertura han anat disminuint progressivament.

Taula 92

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a persones discapacitades psíquiques i mentals de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 33%

	Població disminuïda	Places C.O, CET i CAE	% Cobertura s/places registrades	Usuaris	% Cobertura s/usuaris
1998	248	129	52,0%	110	44,4%
2003	339	149	44,0%	130	38,3%
2008	424	178	42,0%	163	38,4%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

En canvi, si només es té en compte el col·lectiu de disminuïts psíquics, el nivell de cobertura s'ha incrementat lleugerament en aquests darrers 10 anys.

Taula 93

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a persones disminuïdes psíquiques de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 33%

	Població disminuïda	Places C.O, CET i CAE	% Cobertura s/places registrades	Usuaris	% Cobertura s/usuaris
1998	198	129	65,2%	110	55,6%
2003	235	149	63,3%	130	55,2%
2008	263	178	67,7%	163	62,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Pel que fa a l'evolució de la cobertura de places de Llar Residència, aquesta també ha disminuït en la mesura que s'ha anat incrementant la població discapacitada psíquica i mental.

Taula 94

Evolució dels nivells de cobertura de places de Llar Residència per a persones discapacitades psíquiques i mentals de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 33%			
	Població disminuïda	Places Llar Residència	% Cobertura s/places registrades
1998	248	34	13,7%
2003	339	34	10,0%
2008	424	35	8,3%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Aquesta caiguda del nivell de cobertura també es produeix si només es té en compte la població disminuïda psíquica, tal com es pot veure a la taula següent, tot i que la caiguda és més moderada que si el càlcul es fa sobre la totalitat dels discapacitats.

Taula 95

Evolució dels nivells de cobertura de places de Llar Residència per a persones disminuïdes psíquiques de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 33%			
	Població disminuïda psíquica	Places Llar Residència	% Cobertura s/places registrades
1998	198	34	17,2%
2003	235	34	14,4%
2008	263	35	13,3%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Taula 96

Evolució dels nivells de cobertura de places de Residència per a persones discapacitades psíquiques i mentals de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 75%			
	Població disminuïda	Places Residència	% Cobertura s/places registrades
1998	44	0	0,0%
2003	66	20	30,3%
2008	86	20	23,3%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Taula 97

Evolució dels nivells de cobertura de places de Residència per a persones disminuïdes psíquiques de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 75%

	Població disminuïda psíquica	Places Residència	% Cobertura s/places registrades
1998	35	0	0,0%
2003	46	20	43,5%
2008	53	20	37,7%

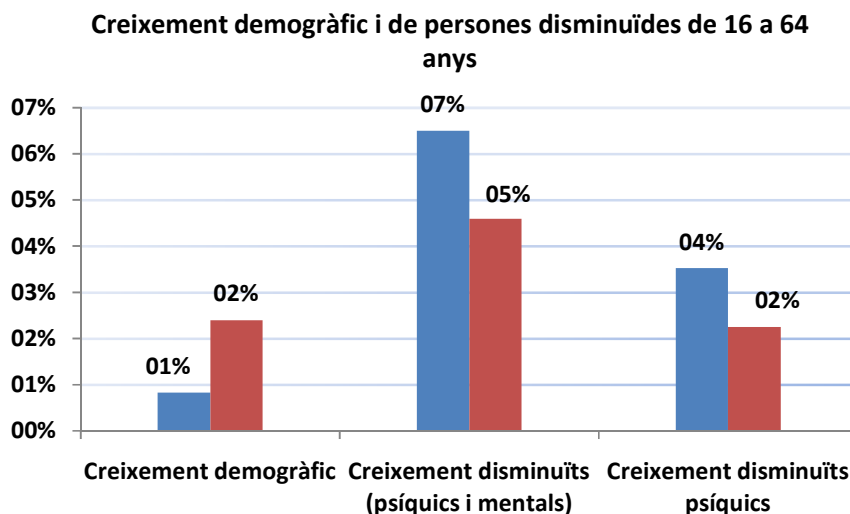
Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

4.4.3 Estimació dels recursos i serveis necessaris en els propers anys

Com ja s'ha pogut veure, en els darrers anys s'han incrementat de manera important el nombre de persones discapacitades per disminucions psíquiques i per malaltia mental, legalment reconegudes de 16 a 64 anys. De fet, aquest increment ha estat per sobre de l'augment de població d'aquestes edats, sobretot pel que fa al col·lectiu de discapacitats per malaltia mental, la qual cosa comporta que la taxa de prevalença s'hagi incrementat.

En canvi, el col·lectiu de persones disminuïdes psíquiques s'incrementa molt més lentament. Concretament, l'augment anual d'aquest col·lectiu representa, en termes proporcionals, la meitat de l'increment que experimenta el conjunt de discapacitats psíquics i mentals, durant aquests darrers 10 anys. De fet, en el darrer quinquenni, el creixement de disminuïts psíquics, és lleugerament inferior al creixement demogràfic, la qual cosa implica que la taxa de prevalença d'aquests tipus de disminució es mantingui estable.

De totes maneres, pel que fa a l'increment global de la taxa de prevalença, no s'ha de descartar que aquest augment experimentat tingui més a veure amb una progressiva conscienciació social de la necessitat de fer aflorar i d'acreditar aquestes situacions, que amb un increment "real" de les taxes de prevalença.

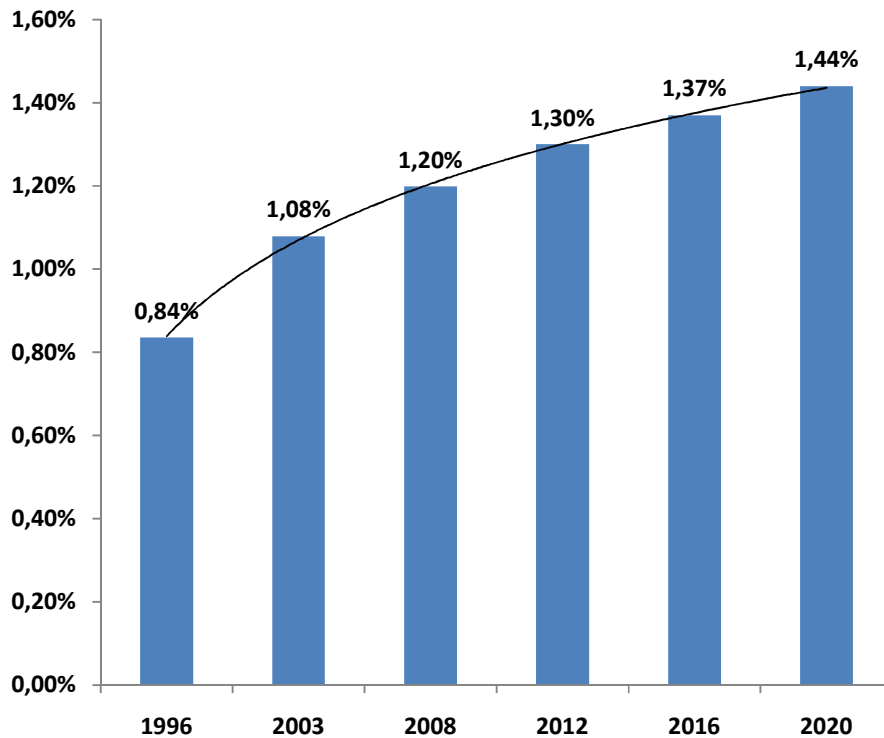
Probablement, i les dades que es presenten en aquest gràfic així ho corroborarien, el creixement d'aquest col·lectiu s'està desaccelerant significativament, atès que en els darrers 5 anys, el creixement de persones discapacitades psíquiques i mentals es va acostant al creixement demogràfic. Val a dir, però, que la taxa de prevalença de la Garrotxa el 2008 (1,32%) encara està per sota de la mitjana de Catalunya (1,56%) i, per tant, és probable que en els propers anys s'incrementi lleugerament, sobretot la taxa de discapacitats per malaltia mental, atès que la taxa de disminuïts psíquics de la Garrotxa (0,81%) ja està força per sobre de la del conjunt de Catalunya (0,56%)¹⁵.

Per tant, per una previsió "realista" de les necessitats del col·lectiu en els propers anys, bàsicament s'ha de tenir en compte el creixement que hi ha hagut del propi col·lectiu en relació a la població (la prevalença), així com també el creixement de disminuïts en relació a l'increment dels recursos i serveis, és a dir l'evolució de la cobertura.

Pel que fa a la previsió de la prevalença futura a partir de l'evolució dels darrers 10 anys, si s'aplica la línia de tendència logarítmica i es projecta fins al 2020, els resultats que s'obtenen mostren un creixement moderat del col·lectiu de discapacitats psíquics i mentals. Concretament, tal com es pot veure a la taula següent, el nombre total de discapacitats psíquics i mentals s'incrementaria en un 30% l'any 2020, i s'arribaria a les 545 persones.

¹⁵Generalitat de Catalunya. *Mapa de Serveis Socials. Actualització de dades bàsiques. 2008*

Evolució de la prevalença de la població discapacitada per disminució psíquica o per malaltia mental

Taula 98

Evolució de la prevalença de persones disminuïdes psíquiques de 16 a 64 anys

	Població de la Garrotxa 16 a 64 anys	Prevalença s/pob. 16-64 anys (%)	Població discapacitada psíquica i mental
1998	29.661	0,836%	248
2003	31.425	1,079%	339
2008	35.379	1,198%	424
2012	36.311	1,280%	465
2016	37.061	1,370%	508
2020	37.854	1,440%	545

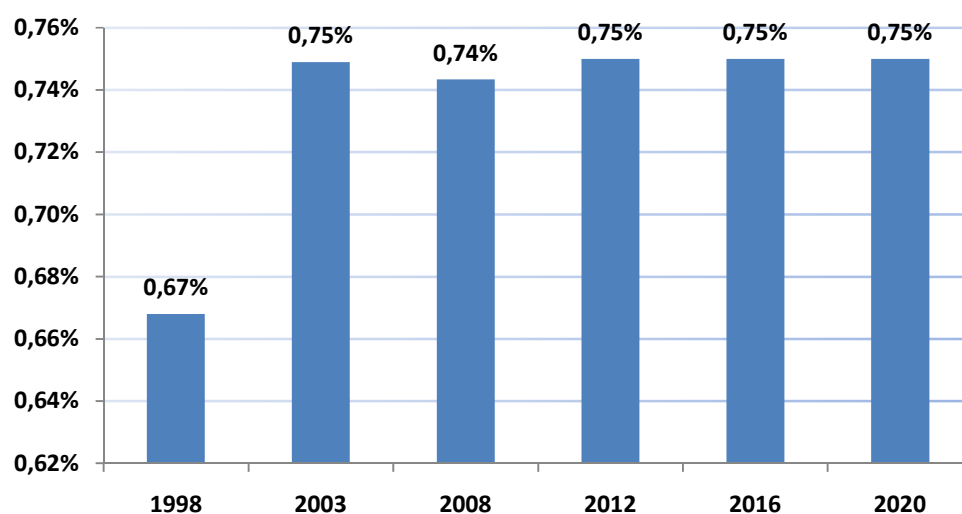
Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat. Censos i Padrons, Padró continu i Projeccions de Població i de les dades obtingudes en la taula 85.

En canvi, el creixement previst de la població disminuïda psíquica (vegi's gràfic i taula següents) és molt més baix, la qual cosa sembla força coherent, si es té en compte, com

s'ha dit, que la taxa de prevalença d'aquest col·lectiu de la comarca és ja, actualment, força més elevada que la del conjunt de la Garrotxa.

Per tant, es pot considerar que l'evolució de la taxa de prevalença futura no diferirà massa de l'evolució que s'ha donat en els darrers 5 anys, és a dir, pràcticament un creixement 0. A la taula següent es presenta el càlcul de creixement que es preveu de persones afectades per disminucions psíquiques en els propers anys, si es manté la mateixa taxa de prevalença del període 2003-2008. Com es pot veure, durant el període que s'analitza, pràcticament es manté el mateix nombre de persones.

**Evolució de la prevalença de població disminuïda psíquica de
16 a 64 anys**

Taula 99

Evolució de la prevalença de persones disminuïdes psíquiques de 16 a 64 anys

	Població de la Garrotxa 16 a 64 anys	Prevalença s/pobl. 16-64 anys (%)	Població disminuïda (*)
1998	29.661	0,668%	198
2003	31.425	0,749%	235
2008	35.379	0,744%	263
2012	36.311	0,747%	271
2016	37.061	0,747%	277
2020	37.854	0,747%	283

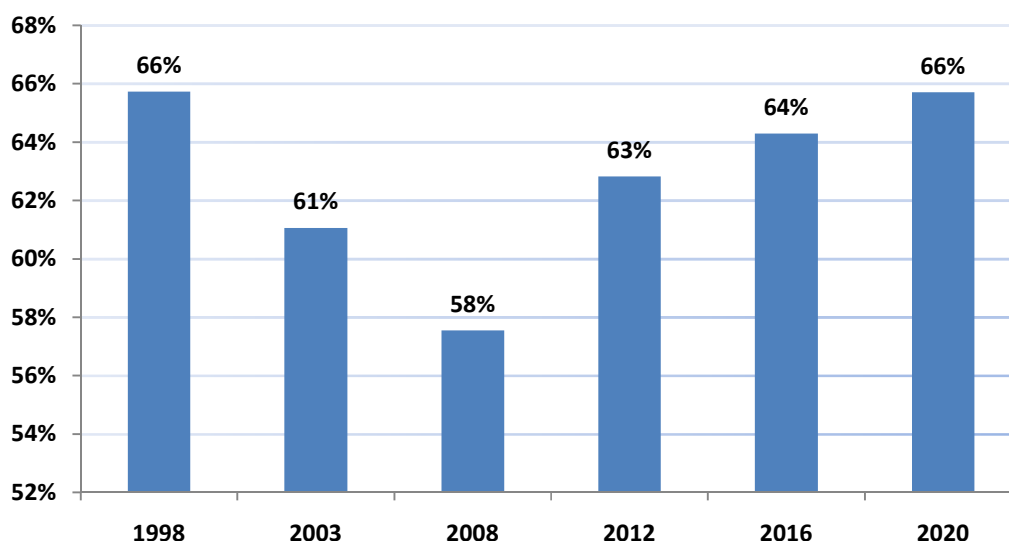
(*) Les dades del 2012, 2016 i 2020, s'han calculat aplicant la prevalença mitjana dels anys 2003 i 2008
 Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat. Censos i Padrons, Padró continu i Projeccions de Població i de les dades obtingudes en la taula 85.

Pel que fa a la cobertura, malgrat el creixement dels recursos i serveis adreçats al col·lectiu durant els darrers anys, aquest se situa per sota de l'increment del nombre de persones afectades per alguna discapacitat psíquica o mental, i per tant el nivell de cobertura disminueix.

Concretament, tal com es pot veure en el gràfic i taula següents, en 10 anys es passa d'un nivell de cobertura del 65,7% l'any 1998 a una del 57,5% l'any 2008. Aquest fet, tal com es veurà més endavant, respon a l'important creixement del col·lectiu de discapacitats per malalties mentals, atès que el de disminuïts psíquics gairebé es manté estable. Aquesta situació de "dèficit" quedarà pal·liada, almenys en part, gràcies a la creació de nous recursos i serveis ja previstos en els propers anys (47 noves places de Centre Especial de Treball i 1 nova plaça de Llar Residència).

Per tant, un objectiu molt moderat de creixement d'unitats de serveis per a aquest col·lectiu, a l'horitzó del 2020, hauria de consistir en la creació del voltant de 70 noves unitats de servei. En aquest cas, es recuperaria el nivell de cobertura que ja hi havia l'any 1998.

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a discapacitats psíquics i mentals de 16 a 64 anys

Taula 100

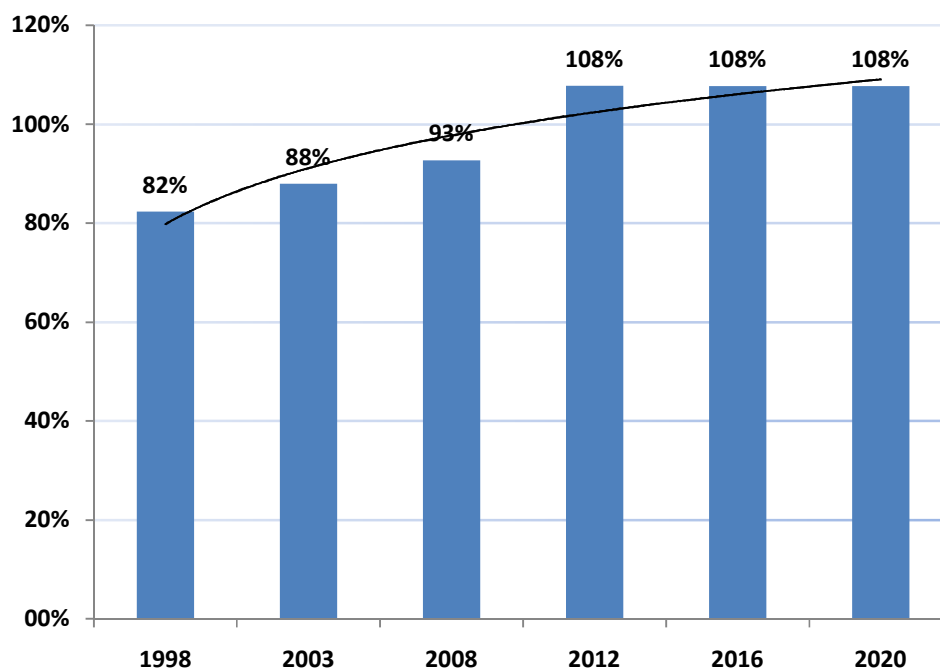
Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per discapacitats psíquics i mentals de 16 a 64 anys

	Població discapacitada	Recursos i Serveis (*)	% Cobertura global
1998	248	163	65,7%
2003	339	207	61,1%
2008	424	244	57,5%
2012	465	292	62,8%
2016	508	326	64,3%
2020	545	358	65,7%

(*) Els recursos i serveis del 2012 es calculen després de afegir-hi els que actualment ja es preveu desenvolupar.
 Font: Elaboració pròpia a partir de la taula 85 i les dades sobre recursos i serveis facilitades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Si aquest mateix càlcul s'aplica únicament als disminuïts psíquics, tal com es pot veure en el gràfic i quadre següents, quan es creïn les noves places previstes, la cobertura sobrepassarà el 100%. A partir d'aquesta data (al voltant del 2012 i fins l'any 2020 únicament caldria preveure la creació de 13 noves places per assegurar la mateixa cobertura assolida el 2012. (Vegi's gràfic i quadre següents).

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a disminuïts psíquics de 16 a 64 anys

Taula 101

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a disminuïts psíquics de 16 a 64 anys

	Població disminuïda	Recursos i Serveis (*)	% Cobertura global
1998	198	163	82,3%
2003	235	207	87,9%
2008	263	244	92,7%
2012	271	292	107,7%
2016	277	298	107,7%
2020	283	305	107,7%

(*) Els recursos i serveis del 2012 es calculen després de afegir-hi els que actualment ja es preveu desenvolupar.
 Font: Elaboració pròpia a partir de la taula 85 i les dades sobre recursos i serveis facilitades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

De totes maneres, cal esmentar que aquest increment de places que es preveu, tant a nivell del conjunt de discapacitats psíquics i mentals, com a nivell més específic de disminuïts psíquics, no es pot aplicar homogèniament a cadascun dels recursos i serveis existents, atès que, com es veurà a continuació, l'evolució de la cobertura de cada servei o recurs és diferent, probablement a causa de la diversitat de les necessitats i de les demandes.

4.4.3.1 Estimació de places necessàries de Centre Ocupacional i de Centre Especial de Treball per als propers anys

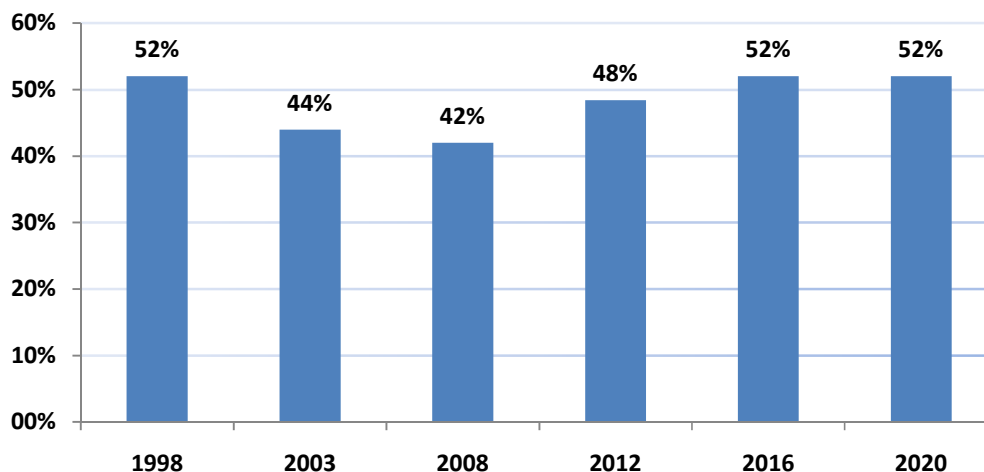
En el gràfic i quadre següents es pot veure l'evolució i projecció de la cobertura de places de Centre Ocupacional, Centre Especial de Treball i places de Centre d'Atenció Especialitzada en Centre Dia, en relació a la població discapacitada psíquica i mental amb un grau superior al 33%. Val a dir que el fet de no disposar de dades suficientment desagregades segons el grau d'incapacitació, fa que no sigui possible oferir projeccions específiques per a cada tipus de servei.

Com es pot observar, la previsió de creixement d'aquest tipus de recursos i serveis, es força elevat en el primer període 2008/2012, atès que ja hi ha programades 47 noves places de Centre Especial de Treball, mentre que a partir del 2012, l'increment mínim que es preveu es basa a mantenir el mateix nivell de cobertura que hi havia el 1998. Així doncs, aplicant aquest nivell de cobertura a assolir, dona com a resultat la creació de més de 100 noves places en el període comprès entre el 1999 i el 2020. Com ja s'ha dit, actualment ja hi ha previst crear 47 noves places de Centre Especial de Treball en els propers 3 o 4 anys. Per tant, a partir del 2012 caldrà desenvolupar una cinquantena de noves places.

Òbviament, es tracta d'un objectiu de mínims, tot i que supera en escriure la previsió del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat, que, en el primer període del

2008-2012, preveu la necessitat de crear una vintena de noves places de Centre Ocupacional.¹⁶

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a persones discapacitades psíquiques i mentals de 16 a 64 anys

Taula 102

Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a persones discapacitades psíquiques i mentals de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 33%

	Disminuïts psíquics i malalts mentals	Places C.O, CET i CAE (*)	% Cobertura s/places registrades
1998	248	129	52,0%
2003	339	149	44,0%
2008	424	178	42,0%
2012	465	225	48,4%
2016	508	264	52,0%
2020	545	284	52,0%

(*) Les places del 2012 s'han calcular després d'afegir-hi les que actualment hi ha en desenvolupament.

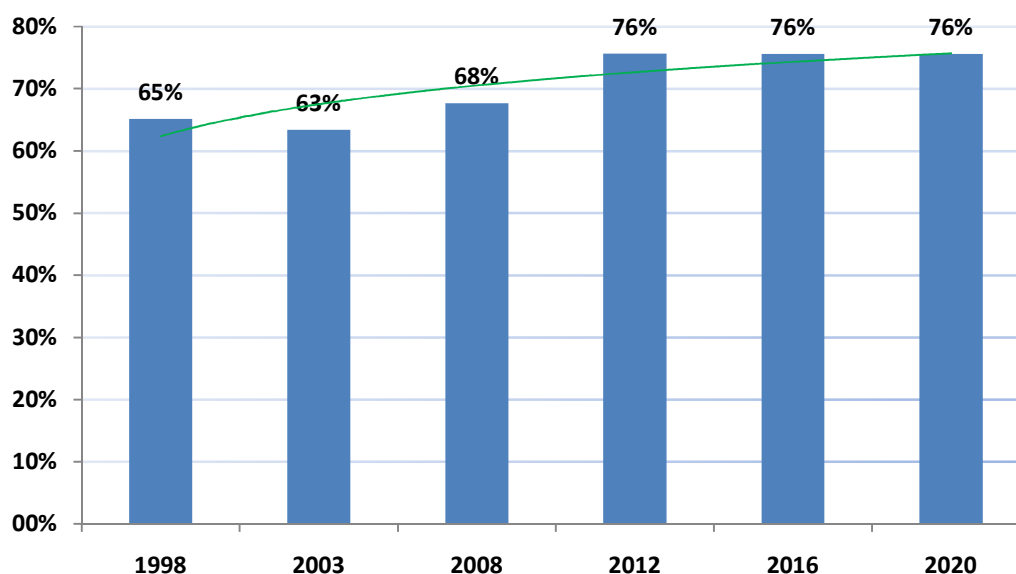
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la taula 85 i de les facilitades pel Consorci D'acció Social de la Garrotxa

¹⁶ ICASS (2009)

Si només es tingués en compte la població disminuïda psíquica, en el següent gràfic i quadre es pot veure com el creixement previst és molt més baix que el global. Per calcular aquest creixement, en primer lloc s'ha afegit al nombre de places existents l'any 2008, una part de les quals ara ja es preveu que es crearan els propers 4 anys (aproximadament un 60% de les noves places, atès que aquesta és la proporció de persones disminuïdes psíquiques sobre el total de discapacitats psíquiques i mentals) i després s'aplica la línia de tendència logarítmica en base al creixement de la cobertura dels darrers 10 anys. En aquest cas els resultats d'aquest exercici donarien un nivell de cobertura els anys 2016 i 2020, encara una mica més baix del que s'arribarà el 2012, i per tant, això significaria que la cobertura tendiria a disminuir, la qual cosa, lògicament, no seria desitjable. Per tant, per al 2016 i 2020, es mantenen els mateixos nivells de cobertura del 2012.

Val a dir que, tot i això, els resultats obtinguts es tradueixen en un creixement molt baix a l'horitzó del 2020, la qual cosa és coherent amb el previsible baix increment de persones afectades per una disminució psíquica, en contraposició amb el relatiu elevat creixement que s'espera de les persones discapacitades per malalties mentals.

**Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a
persones disminuïdes psíquiques**

Taula 103

**Evolució dels nivells de cobertura de recursos i serveis per a persones discapacitades
psíquiques i mentals de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 33%**

	Població disminuïda	Places C.O, CET i CAE	% Cobertura s/places registrades
1998	198	129	65,2%
2003	235	149	63,4%
2008	263	178	67,7%
2012	271	205	75,6%
2016	277	209	75,6%
2020	283	214	75,6%

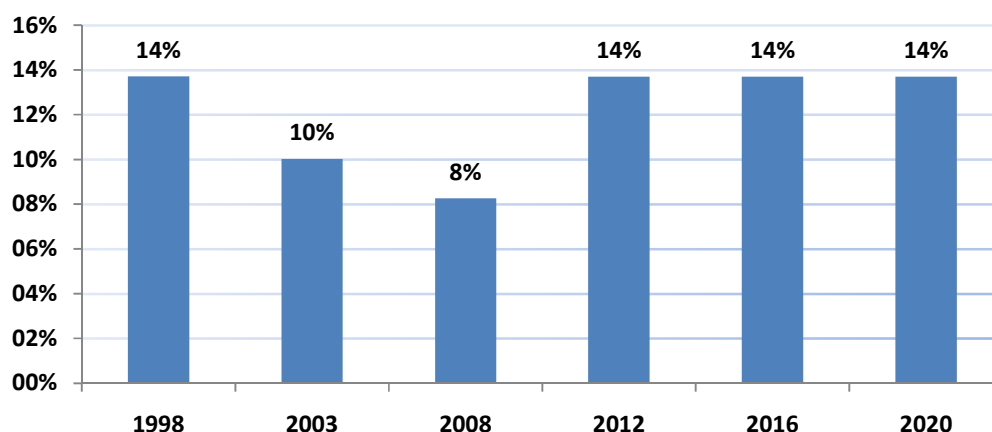
Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

4.4.3.2 Estimació de places de Llar Residència per als propers anys

Tal com es pot veure en el gràfic i quadre següent, en els darrers 10 anys disminueix sensiblement la taxa de cobertura de places de Llar Residència per a persones discapacitades psíquiques i mentals. Aquest fet està directament relacionat amb l'elevat creixement de població discapacitada per malalties mentals, els quals és probable que, almenys fins ara, no se n'han beneficiat d'aquest tipus de servei. Òbviament, si es considera que aquest recurs és també adient per a aquest col·lectiu en la mateixa mesura que ho és per al col·lectiu de disminuïts psíquics, el principal objectiu hauria de ser el d'arribar i/o superar la cobertura que hi havia l'any 1998.

En aquest cas, tal com es pot veure en el gràfic i quadre següents, caldria quasi doblar el nombre de places de Llar Residència a la propera dècada.

**Evolució dels nivells de cobertura de places de Llar
Residència per persones discapacitades psíquiques i
mental de 16 a 64 anys**

Taula 104

**Evolució dels nivells de cobertura de places de Llar Residència per persones discapacitades
psíquiques i mentals de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 33%**

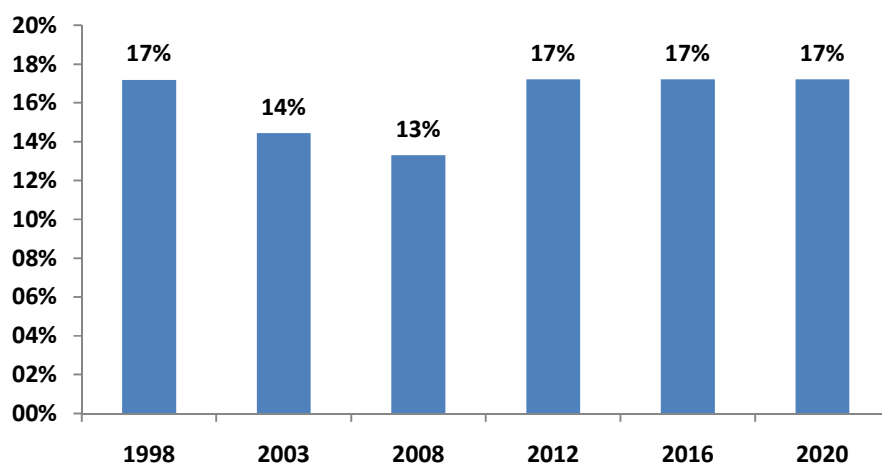
	Població disminuïda	Places Llar Residència	% Cobertura s/places registrades
1998	248	34	13,7%
2003	339	34	10,0%
2008	424	35	8,3%
2012	465	64	13,7%
2016	508	70	13,7%
2020	545	75	13,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Si la referència són únicament els disminuïts psíquics, atès que en aquest cas el creixement previst d'aquest col·lectiu específic és menor que els del conjunt de discapacitats psíquics i mentals, les necessitats d'incrementar aquest tipus de recurs són també menors, tal com es pot veure en el gràfic i quadre següent.

Cal destacar també el fet de la disminució dels nivells de cobertura en els darrers 10 anys. Com en el cas anterior assolir els mateixos nivells de cobertura del 1998 implica un creixement del nombre de places que hauria de passar de les 35 actuals a les 49 l'any 2020.

**Evolució dels nivells de cobertura de places de Llar
Residència per a persones disminuïdes de 16 a 64
anys**

Taula 105

**Evolució dels nivells de cobertura de places de Llar Residència per a persones disminuïdes
psíquiques de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 33%**

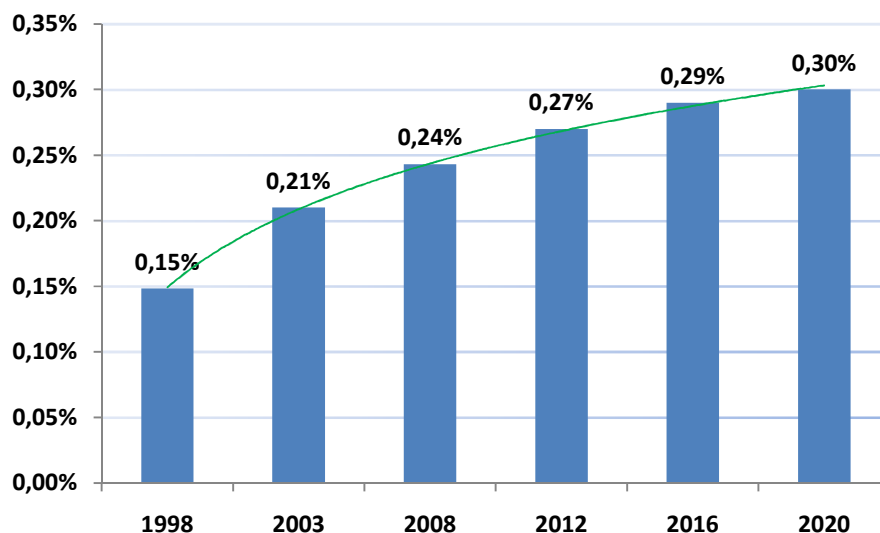
	Població disminuïda	Places Llar Residència	% Cobertura s/places registrades
1998	198	34	17,2%
2003	235	34	14,4%
2008	263	35	13,3%
2012	271	47	17,2%
2016	277	48	17,2%
2020	283	49	17,2%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

4.4.3.3 Estimació de places de Residència per als propers anys

En el gràfic i taula següent es presenten en primer lloc els resultats de l'estimació i projecció de la població discapacitada psíquica i mental amb un grau de disminució superior al 75% des del 1998 al 2020.

**Evolució i estimació de persones discapacitades
psíquiques i mental de 16 a 64 anys amb un grau de
disminució superior al 75%**

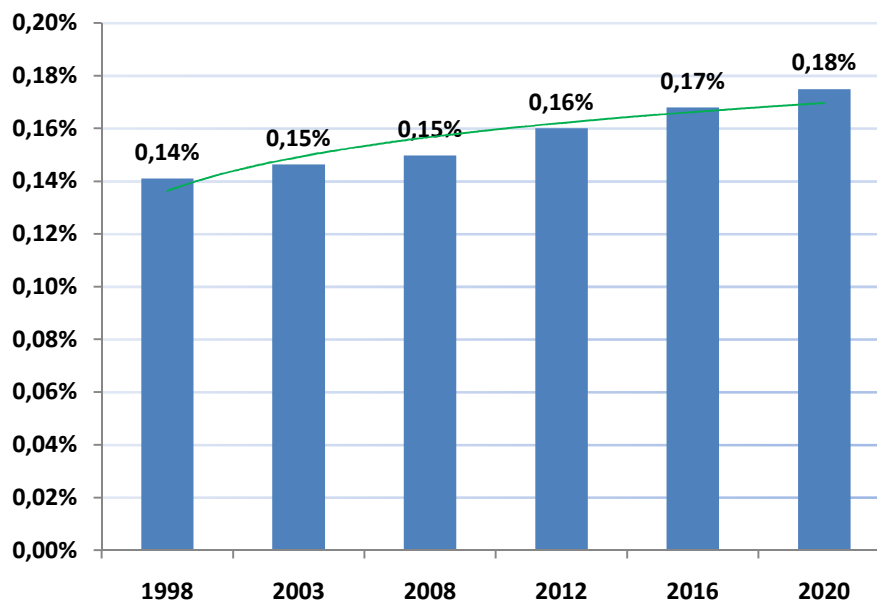
Taula 106

Evolució i estimació de persones discapacitades psíquiques i mentals de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 75%

	Discapacitats psíquics i mentals 75% i +	Població de 16 a 64 anys	Prevalença (%)
1998	44	29.661	0,148%
2003	66	31.425	0,210%
2008	86	35.379	0,243%
2012	98	36.311	0,270%
2016	107	37.061	0,290%
2020	114	37.854	0,300%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Evolució i estimació de persones psíquiques de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 75%

Taula 107

Evolució i estimació de persones disminuïdes psíquiques de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 75%

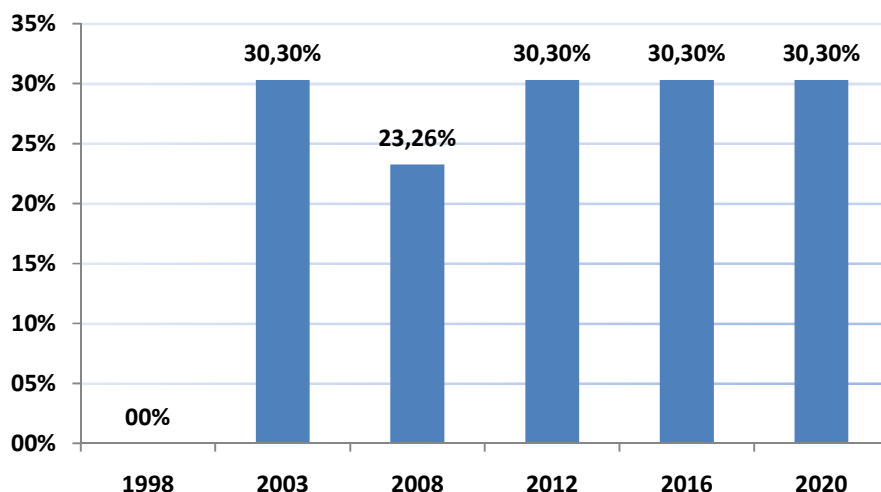
	Població disminuïda 75% i +	Població de 16 a 64 anys	Prevalença (%)
1998	35	29.661	0,118%
2003	46	31.425	0,146%
2008	53	35.379	0,150%
2012	58	36.311	0,160%
2016	62	37.061	0,168%
2020	66	37.854	0,175%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Tal com es pot veure, en ambdós col·lectius es produeix un increment de la taxa de prevalença en una línia similar a la del conjunt de discapacitats psíquics i mentals.

Aquest creixement implica la necessitat de creació de noves places en el cas que es vulgui mantenir el mateix nivell de cobertura que hi havia l'any 2003. En el gràfic i taules es pot veure que, pel que fa a les necessitats del conjunt de discapacitats psíquics i mentals, caldria crear un mínim de 14 noves places de residència a l'horitzó del 2020. Si el càlcul es fa únicament per als disminuïts psíquics la creació de places hauria de ser de nou.

Evolució i estimació dels nivells de cobertura de persones discapacitades psíquiques i mentals de 16 a 64 anys amb un grau superior al 75%

Taula 108

Evolució i projecció dels nivells de cobertura de places de Residència per a persones discapacitades psíquiques i mentals de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 75%

	Discapacitats psíquics i mentals 75% i +	Places Residència	% Cobertura s/places registrades
1998	44	0	0,000%
2003	66	20	30,303%
2008	86	20	23,256%
2012	98	30	30,303%
2016	107	33	30,303%
2020	114	34	30,303%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Taula 109

Evolució i projecció dels nivells de cobertura de places de Residència per a persones discapacitades psíquiques de 16 a 64 anys amb un grau de disminució superior al 75%

	Discapacitats psíquics 75% i +	Places Residència	% Cobertura s/places registrades
1998	35	0	0,000%
2003	46	20	43,478%
2008	53	20	37,736%
2012	58	25	43,478%
2016	62	27	43,478%
2020	66	29	43,478%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

4.5 Les persones amb discapacitats físiques: Necessitats versus recursos

4.5.1 Les persones amb discapacitats físiques menors de 65 anys.

Igual com en el cas de les persones amb discapacitats psíquiques i mentals, els recursos i serveis socials especialitzats existents destinats específicament a aquest col·lectiu, estan en funció de l'edat i del grau de disminució de les persones afectades.

Concretament, i partint del document de programació territorial dels recursos d'atenció social especialitzada de la Generalitat de Catalunya¹⁷, els recursos i serveis existents a nivell del conjunt de Catalunya, s'adrecen als perfils que a continuació es detallen.

De totes maneres s'ha de dir que, actualment a la comarca, no hi ha cap oferta d'aquests recursos i serveis esmentats. Per tant, en aquest apartat, només es quantifiquen les necessitats actuals i les que es preveuen en el futur, per tal que es pugui valorar la factibilitat i/o conveniència de crear o desenvolupar aquest tipus de recursos i serveis per als disminuïts físics.

Recurs i/o servei	Perfil d'usuari amb discapacitació física, motòrica	
	Edat	Grau de discapacitació
Centre Ocupacional	De 20 a 64 anys	Grau superior al 65%
Centre d'Atenció Especialitzada	De 18 a 64 anys	Grau superior al 75 % amb barem de tercera persona i necessitat de suport extens generalitzat
Llar Residència	De 25 a 55 anys	Grau superior al 33% sense barem de tercera persona i amb necessitat de suport limitat
Residència	De 18 a 64 anys	Grau superior al 75%, amb barem de tercera persona i necessitat de suport extens i generalitzat

Tal com es pot veure en les taules que es presenten a continuació, durant la darrera dècada s'ha produït un important creixement de la població discapacitada física. Tant els discapacitats físics motòrics com no motòrics s'han multiplicat per dos en els darrers 10 anys. De fet es tracta d'una tendència que s'ha donat en quasi totes les categories de disminuïts i que, probablement, com ja s'ha dit, les causes d'aquest important increment estan més relacionades amb la creixent consciència social sobre aquestes problemàtiques i la necessitat de ser reconegut i poder beneficiar-se de determinats ajuts i/o prestacions, que no pas per un increment "real" de la prevalença d'aquest tipus de discapacitat.

Taula 110

**Persones de la Garrotxa reconegudes legalment com a disminuïdes segons el tipus de disminució.
1998-2008**

Any	Motòrics	Físics no motòrics	Visuals	Auditius	
1998	340	162	72	25	599
2003	553	241	109	51	954
2008	726	316	134	72	1248
Font: Institut d'Estadística de Catalunya					

¹⁷ ICASS (2009)

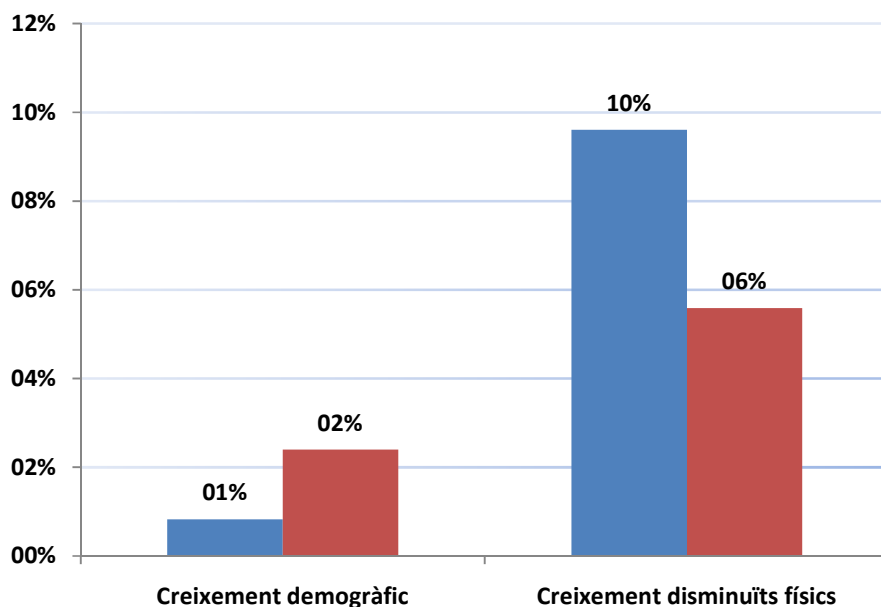
Taula 111

**Persones reconegudes legalment amb disminució física, motòrica per edat i grau de disminució.
1998, 2003 i 2008**

	1998	2003	2008
G-1 Estimació de discapacitats amb un grau superior al 33% de 16 a 64 anys (1)	311	483	616
G-2 Estimació de discapacitats de 16 a 64 anys amb un grau superior al 65% (2)	137	213	275
G-3 Estimació de discapacitats psíquics amb un grau del 75% i superior (2)	55	95	124

(1) Les estimacions s'obtenen a partir de calcular en primer lloc el percentatge que en aquests anys representen els discapacitats de 16 a 64 anys sobre el total de discapacitats. A continuació s'apliquen aquests percentatges al total de persones amb discapacitat física, motòrica (2) Per estimar aquests resultats s'aplica sobre el G-1 el mateix percentatge que representa aquest grau de disminució sobre el total de disminuïts legalment reconeguts, l'any corresponent.
Font: Elaboració pròpia

Creixement anual demogràfic i de persones discapacitades físiques de 16 a 64 anys

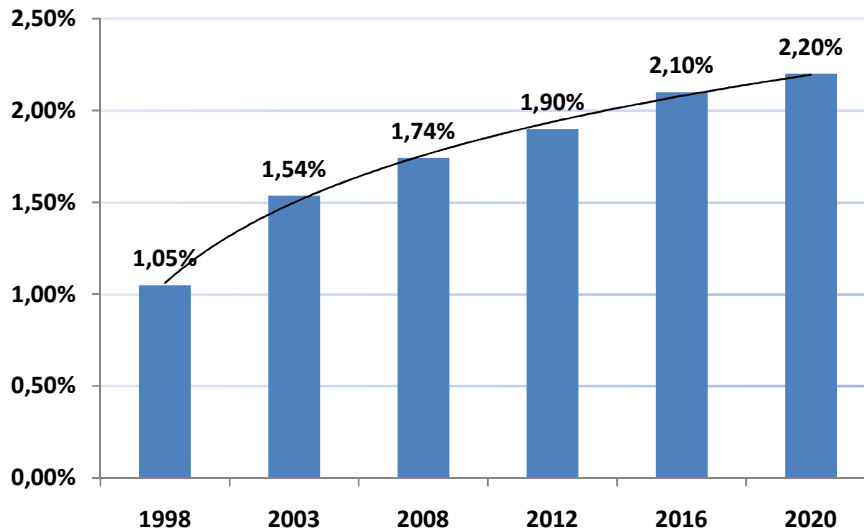

4.5.2 Estimació de les necessitats i dels recursos i serveis necessaris en els propers anys.

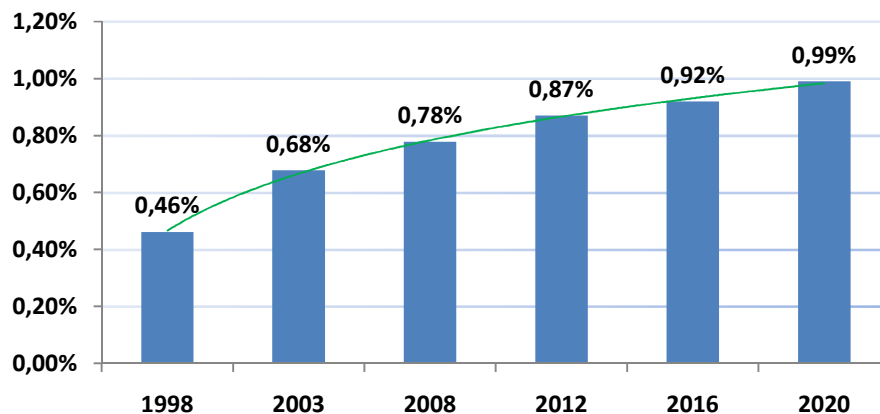
L'estimació dels recursos i serveis necessaris en el futur dependrà bàsicament de l'evolució demogràfica i de la prevalença. En el gràfic següent, a partir de l'evolució de la prevalença en els darrers deu anys i de les projeccions demogràfiques sobre la població de 16 i 64 anys, s'estima la població diana susceptible d'haver de menester els recursos d'atenció social especialitzada per a aquest col·lectiu de persones discapacitades físiques. Com es pot veure, el creixement d'aquest col·lectiu en funció dels diferents perfils, és força elevat.

De totes maneres, cal destacar que la taxa de prevalença de la població discapacitada física de la Garrotxa (1,914% s/ la població total) és bastant inferior a la mitjana de Catalunya (3,284%), i, per tant, és molt probable que el creixement futur que es preveu per al conjunt de discapacitats físics de 16 a 64 anys (al voltant de 0,5 punts de prevalença per sobre de la taxa actual i unes 200 persones més l'any 2020) se situï encara per sota de la mitjana de Catalunya, si es té en compte la taxa garrotxina actual se situa a més d'un punt per sota de la de Catalunya.

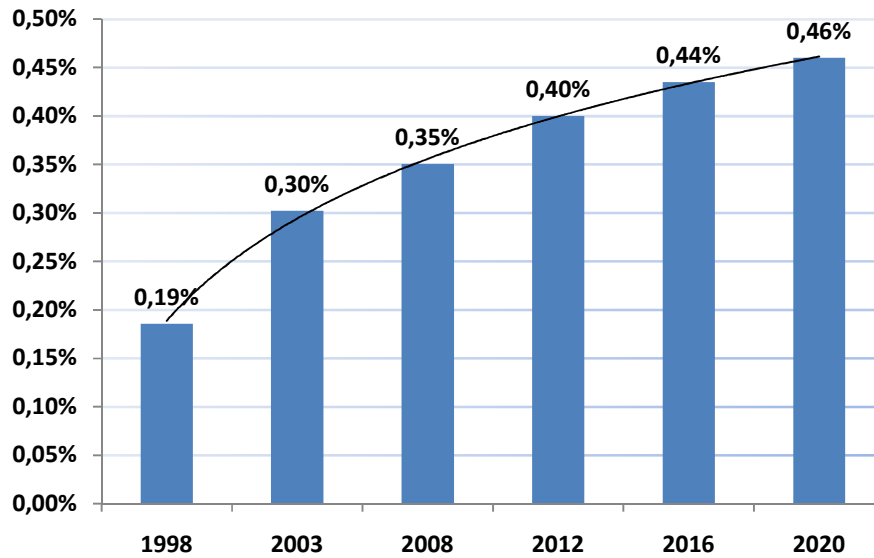
Evolució i estimació de la prevalència de persones amb discapacitat física de 16 a 64 anys

Evolució i estimació de la prevalença de persones discapacitades físiques d'un grau superior al 65%

Evolució i estimació de la prevalença de persones discapacitades físiques d'un grau superior al 75%

Taula 112

Estimació i projecció de discapacitats físics de 16 a 64 anys

	Discapacitats 33% i +	Discapacitats 65% i +	Discapacitats 75% i +
1998	311	137	55
2003	483	213	95
2008	616	275	124
2012	690	316	145
2016	778	341	161
2020	833	375	174

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules i gràfics anteriors

4.5.2.1 Estimació de places de Centre Ocupacional

En la taula següent es presenta l'estimació i previsió de places de Centre Ocupacional per a aquest col·lectiu.

Val a dir que, d'entrada, a la comarca no hi ha cap Centre Ocupacional adreçat específicament a persones disminuïdes físiques, tot i que, tal com es pot veure, el nombre de persones susceptibles d'haver de menester un recurs d'aquest tipus és prou elevat i amb una clara tendència a l'alça.

De totes maneres, cal esmentar que, almenys fins ara, gairebé no s'han detectat demandes específiques per a la creació d'aquests tipus de recurs a la Comarca, i segurament aquesta és la raó principal per no haver-les creat. Ara bé, això no significa que, tenint en compte l'important creixement que es preveu del col·lectiu, faci emergir la necessitat i la demanda d'aquest recurs.

Taula 113

Estimació i previsió de places de Centre Ocupacional per a discapacitats físics 2008-2020					
	Disminuïts 65% i +	Població diana (1)	Places C.O a la Comarca (2)	Usuaris finançats	Dèficit estimat
2008	275	69	0	11	58
2012	316	79	8	11	60
2016	341	85	8	11	66
2020	375	94	8	11	75

(1) 25% de la població discapacitada física de 16 a 64 anys (2) Pel 2012 està previst promoure 8 places de C.O.
 Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors i del document de Programació territorial dels recursos d'atenció social especialitzada i domiciliària a Catalunya 2008-2012

4.5.2.2 Estimació de places de Centre d'Atenció Especialitzada

Actualment, a la comarca de la Garrotxa no hi ha cap recurs d'aquest tipus. Tampoc s'ha detectat cap beneficiari del recurs encara que sigui fora de la Comarca. Per tant, el dèficit de places d'aquest tipus de centres es correspon exactament amb el nombre de persones que s'estima que els podrien utilitzar. Aquestes persones, tal com es pot veure en la taula següent, serien el 35% de les que tenen entre 18 i 64 anys i que pateixen una discapacitació física del 75% i més, amb barem de tercera persona i de mobilitat. Atès que no es disposa de dades desagregades sobre les persones d'aquest grau de discapacitat que a més se'ls hi hagi atorgat el barem de tercera persona i mobilitat, les dades sobre la població diana són inferiors a les que s'han apuntat.

No obstant això, cal destacar que la tendència de les necessitats futures va cap a l'alça, i que, en els propers 10 anys, els potencials usuaris d'aquest recurs s'incrementaran al voltant del 50%.

Taula 114

**Estimació i previsió de places de Centre d'Atenció Especialitzada per a discapacitats físics
2008-2020**

	Disminuïts 75% i +	Població diana (1)	Places C.A.E de la Comarca	Dèficit estimat
2008	124	43	0	43
2012	145	51	0	51
2016	161	56	0	56
2020	174	61	0	61

(1) 35% de la població discapacitada física de 16 a 64 anys

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors i del document de Programació territorial dels recursos d'atenció social especialitzada i domiciliària a Catalunya 2008-2012

4.5.2.3 Estimació de places de Llar Residència

Igual com en el cas anterior, actualment, a la comarca de la Garrotxa no hi ha cap recurs d'aquest tipus. Tampoc s'ha detectat cap beneficiari del recurs encara que sigui fora de la Comarca. Per tant, el dèficit de places d'aquest tipus de centres es correspon exactament amb el nombre de persones que s'estima que el podrien utilitzar. Aquestes persones, tal com es pot veure en la taula següent, serien el 10% de les que tenen entre 18 i 64 anys i que pateixen una disminució física del 33% sense barem de tercera persona, però sí de mobilitat. Atès que no es disposa de dades desagregades sobre les persones d'aquest grau de discapacitat, que a més se'ls hi hagi atorgat el barem de mobilitat, les dades sobre la població diana són lleugerament inferiors a les que s'han apuntat.

No obstant això, cal destacar que la tendència de les necessitats futures va cap a l'alça, i que en els propers 10 anys, els potencials usuaris d'aquest recurs s'incrementaran al voltant del 30%.

Taula 115

Estimació i previsió de places de Llar residència per a discapacitats físics 2008-2020

	Disminuïts 33% i +	Població diana (1)	Places C.O de la Comarca (2)	Dèficit estimat
2008	616	62	0	62
2012	690	69	0	69
2016	778	78	0	78
2020	833	83	0	83

(1) 10% de la població discapacitada física de 16 a 64 anys

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors i del document de Programació territorial dels recursos d'atenció social especialitzada i domiciliària a Catalunya 2008-2012

4.5.2.4 Estimació de places de Residència

Actualment, a la comarca de la Garrotxa no hi ha cap recurs d'aquest tipus. Tampoc s'ha detectat cap beneficiari del recurs encara que sigui fora de la Comarca. Per tant, el dèficit de places d'aquest tipus de centres es correspon exactament amb el nombre de persones que s'estima que el podrien utilitzar. Aquestes persones, tal com es pot veure en la taula següent, serien el 40% de les que tenen entre 18 i 64 anys i que pateixen una disminució física del 75% i més, amb barem de tercera persona i de mobilitat. Atès que no es disposen de dades desagregades sobre les persones d'aquest grau de discapacitat que a més se'ls hi hagi atorgat el barem de tercera persona i mobilitat, les dades sobre la població diana són inferiors a les que s'han apuntat.

No obstant això, cal destacar, que la tendència de les necessitats futures va cap a l'alça, i que en els propers 10 anys, els potencials usuaris d'aquest recurs s'incrementaran al voltant del 40%.

Taula 116

Estimació i previsió de places de Llar residència per a discapacitats físics 2008-2020				
	Disminuïts 75% i +	Població diana (1)	Places C.O de la Comarca	Dèficit estimat
2008	124	50	0	50
2012	145	58	0	58
2016	161	64	0	64
2020	174	70	0	70

(1) 40% de la població discapacitada física de 16 a 64 anys

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors i del document de Programació territorial dels recursos d'atenció social especialitzada i domiciliària a Catalunya 2008-2012

4.6 Les persones discapacitades per malalties mentals: Necessitats versus recursos

4.6.1 Les persones discapacitades per malaltia mental menors de 65 anys.

Igual com la resta de col·lectius discapacitats, els recursos i serveis socials especialitzats destinats específicament a aquest col·lectiu, estan pensats segons una edat i un grau de disminució de les persones afectades per aquestes malalties. Per tant, per calcular els nivells de cobertura en funció de les necessitats estimades, cal, en primer lloc, estimar les persones afectades en relació a aquests dos paràmetres (l'edat i el grau de disminució) i, posteriorment, contrastar-les amb els recursos i serveis existents actualment.

Així doncs, i partint del document de programació territorial dels recursos d'atenció social especialitzada de la Generalitat de Catalunya¹⁸, els recursos i serveis existents s'adrecen als perfils que a continuació es detallen:

¹⁸ ICASS (2009)

Recurs i/o servei	Perfil d'usuari amb discapacitació psíquica	
	Edat	Grau de discapacitació
Llar Residència	De 18 a 65 anys	Grau superior al 65% sense barem de tercera persona i amb necessitat de suport limitat
Llar amb suport	De 18 a 65 anys	Grau superior al 65% sense barem de tercera persona i amb necessitat de suport limitat i que puguin viure en pisos compartits i inserits a la comunitat
Servei Prelaboral	De 18 a 50 anys	Grau superior al 33% que puguin seguir una habilitació i formació i capacitat prèvia per a la inserció laboral
Club social	Majors de 18 anys	Persones discapacitades per malaltia mental

Tal com es pot veure a la taula següent, l'any 2008 hi havia un total de 272 persones reconegudes legalment com discapacitades psíquiques. Com es pot observar, el nombre de persones d'aquest perfil que hi ha l'any 2008, quasi duplica als que hi havia fa 10 anys enrere.

Taula 117

Persones a la Garrotxa reconegudes legalment com a discapacitades per malaltia mental	
Any	Malalts mentals
1998	80
2003	170
2008	272
Font. Institut d'Estadística de Catalunya	

La desagregació d'aquestes persones discapacitades psíquiques en funció de l'edat i del seu grau de disminució legalment reconeguda es presenta a la taula següent.

Taula 118

Persones reconegudes legalment com a discapacitades per malaltia mental per edat i grau de disminució. 1998, 2003 i 2008			
	1998	2003	2008
G-1 Estimació de discapacitats d'entre 16 a 64 anys (1)	50	104	161
G-2 Estimació de discapacitats d'entre 16 a 64 anys amb un grau superior al 65% (2)	22	45	71

(1) Les estimacions s'obtenen a partir de calcular en primer lloc els percentatges que en aquests anys representen els discapacitats de 16 a 64 anys sobre el total de discapacitats. A continuació s'apliquen aquests percentatges al total de discapacitats psíquics per malaltia mental existents. (2) Per estimar aquests resultats s'aplica sobre el G-1 el mateix percentatge que representa aquest grau de disminució sobre el total de disminuïts legalment reconeguts, l'any corresponent.

Font: Elaboració pròpia

4.6.2 Els recursos i els nivells de cobertura

En la taula següent es presenten els recursos existents actualment per al col·lectiu discapacitat per malalties mentals.

Val a dir de totes maneres que aquest col·lectiu també pot utilitzar i de fet utilitza els recursos i serveis adreçats a les persones disminuïdes psíquiques. Per aquesta raó, en l'apartat dirigit a la població discapacitada psíquica, com a població diana dels diferents recursos i serveis, s'ha tingut en compte també d'afegir-hi la població discapacitada per malaltia mental.

Per tant, es pot considerar que aquests recursos específics, complementen als que ja existeixen per al conjunt de discapacitats psíquics i mentals.

Taula 119

Oferta de serveis d'atenció especialitzada per a les persones discapacitades per malaltia mental			
Oferta de Places registrades	1998	2003	2008
Servei Prelaboral	0	0	37
Llar en suport (*)	0	0	0
Centre de Dia de Salut Mental	0	0	25
Total	0	0	62

(*) Està previst que en el període 2009/2012 es creïn 5 places d'aquest recurs
 Font: Elaboració pròpia a partir de dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Pel que fa als nivells de cobertura entre la població susceptible d'utilitzar aquests tipus de servei i les places existents, a la següent taula es presenten els resultats de l'any 2008. Cal advertir de totes maneres que els nivells de cobertura "real" són probablement més elevats, atès que no totes les persones d'aquestes edats i d'aquests nivells de discapacitat, sigui per l'estat en què es troben o per la voluntat de participació que tinguin, puguin o vulguin utilitzar o beneficiar-se d'aquests tipus de serveis.

No obstant això, el més important és disposar d'un indicador de referència, que cal tenir en compte, sobretot de cara al futur, perquè, com es veurà més endavant, és previsible que s'incrementi aquest col·lectiu de discapacitats.

Taula 120

Cobertura de places de Servei Prelaboral per a persones discapacitades per malaltia mental amb un grau del 33% i més. 2008				
	Població discapacitada	Places Servei Prelaboral	Places Centre de dia	% Cobertura
Grau 33% i més	161	37		22,98%
Grau 65% i més	71		25	35,21%

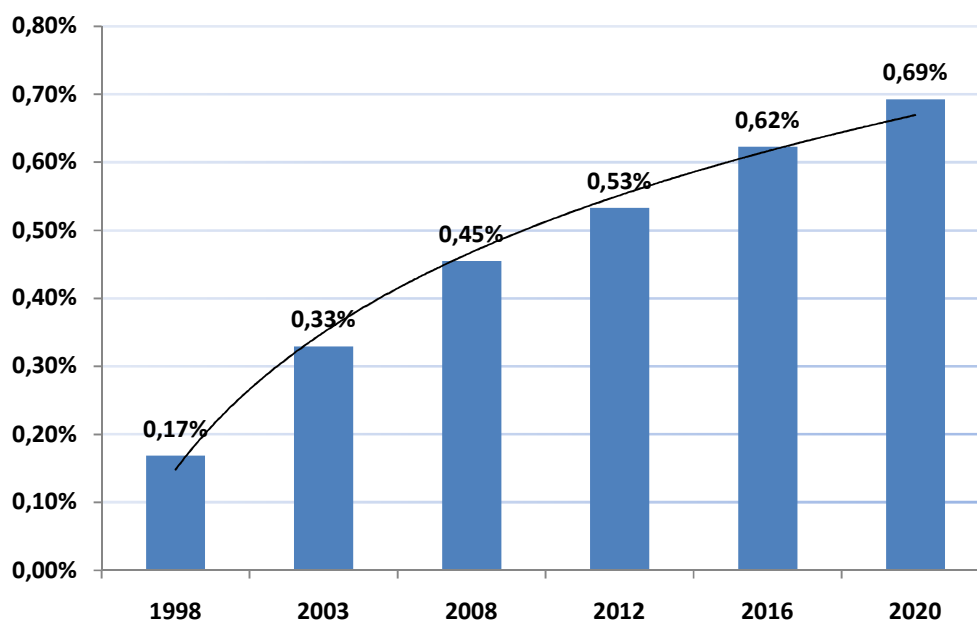
Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats de les taules anteriors

4.6.3 Estimació de les necessitats i dels recursos i serveis necessaris en els propers anys.

L'estimació dels recursos i serveis necessaris en el futur dependrà bàsicament de l'evolució demogràfica i de la prevalença. En el gràfic següent, a partir de l'evolució de la prevalença en els darrers deu anys i de les projeccions demogràfiques sobre la població d'entre 16 i 64 anys, s'estima la població diana susceptible d'haver de menester els recursos d'atenció social especialitzada per a aquest col·lectiu de persones discapacitades per malaltia mental. Com es pot veure, el creixement d'aquest col·lectiu en funció dels diferents perfils, és força elevat.

De totes maneres, cal destacar que la taxa de prevalença de la població discapacitada per malaltia mental de la Garrotxa (0,455% s/ la població total) és bastant inferior a la mitjana de Catalunya (0,99%), i, per tant, és molt probable que el creixement futur que es preveu per al conjunt de discapacitats de 16 a 64 anys (al voltant de 0,25 punts de prevalença per sobre de la taxa actual i unes 100 persones més l'any 2020) se situï encara per sota de la mitjana de Catalunya, tenint en compte que la taxa garrotxina actual se situa a mig punt percentual per sota de la de Catalunya.

Prevalença de persones discapacitades per malaltia mental amb un grau del 33% i més de 16 a 64 anys

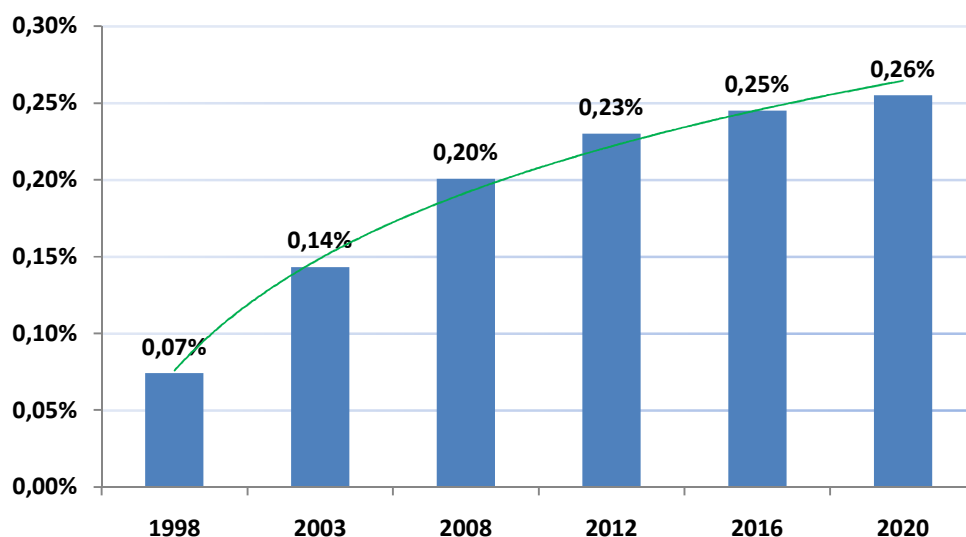
Taula 121

Evolució prevalença persones discapacitades per malaltia mental de 16 a 64 anys amb un grau del 33% i més

	Població 16 a 64 anys	Mentals 33% i +	% Prevalença
1998	29.661	50	0,169%
2003	31.425	104	0,330%
2008	35.379	161	0,455%
2012	36.311	194	0,533%
2016	37.061	231	0,623%
2020	37.854	262	0,693%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

Prevalença de persones discapacitades per malaltia mental amb un grau del 65% i més de 16 a 64 anys

Taula 122

Evolució prevalença persones discapacitades per malaltia mental de 16 a 64 anys amb un grau del 65% i més

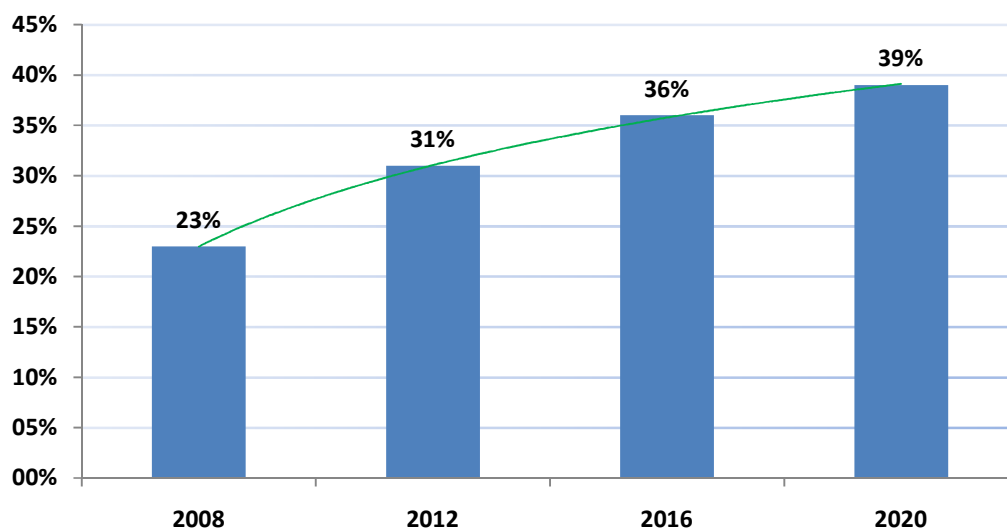
	Població 16 a 64 anys	Mentals 65% i +	% Prevalença
1998	29.661	22	0,074%
2003	31.425	45	0,143%
2008	35.379	71	0,201%
2012	36.311	84	0,230%
2016	37.061	91	0,245%
2020	37.854	97	0,255%

Font: Elaboració pròpia a partir de les taules anteriors

4.6.3.1 Estimació de places de Servei Prelaboral

Atès que no es disposa de dades sobre l'evolució de la cobertura en els darrers anys per estimar les necessitats futures, partint del nivell de cobertura del 2008 s'ha projectat una tendència de creixement futura equivalent al que es donarà del 2008 al 2012 com a resultat de la creació de 23 noves places. Tot i que, com es pot comprovar en el gràfic i taula següent, el resultat de la projecció dona un creixement molt elevat, tant en termes relatius (del 31% de cobertura el 2012 es passa al 39% l'any 2020) com absoluts (de 60 places al 2012 a 102 el 2020), s'ha de considerar que l'oferta actual està encara molt lluny de la demanda potencial.

**Estimació cobertura de places Servei Prelaboral per
persones discapacitades per malaltia mental (33% i +)**

Taula 123

**Estimació cobertura places de Servei Prelaboral per a persones discapacitades de
16 a 64 anys per malaltia mental amb grau del 33% i +**

	Places	Discapacitats mentals 33% i +	% Cobertura s/pob. Discapacitada
2008	37	161	22,98%
2012	60	194	31,00%
2016	83	231	36,00%
2020	102	262	39,00%

Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats de les taules anteriors

4.6.3.2 Estimació de places de Centre de Dia

Atès que no es disposa de dades sobre l'evolució de la cobertura d'aquest recurs, únicament es presenten les dades sobre les necessitats futures, tenint només en compte

la cobertura actual i el creixement previst del col·lectiu de discapacitats mentals d'un grau superior al 66%. En la taula següent, es pot veure que, en el cas de mantenir-se el mateix nivell de cobertura actual, en els propers 10 anys caldria crear 9 places més d'aquest servei.

Taula 124

Estimació cobertura places de Centre de Dia per a persones discapacitades de 16 a 64 anys per malaltia mental amb grau del 65% i +

	Places	Discapacitats mentals 65% i +	% Cobertura s/pob. Discapacitada
2008	25	71	35,21%
2012	29	84	35,21%
2016	32	91	35,21%
2020	34	97	35,21%

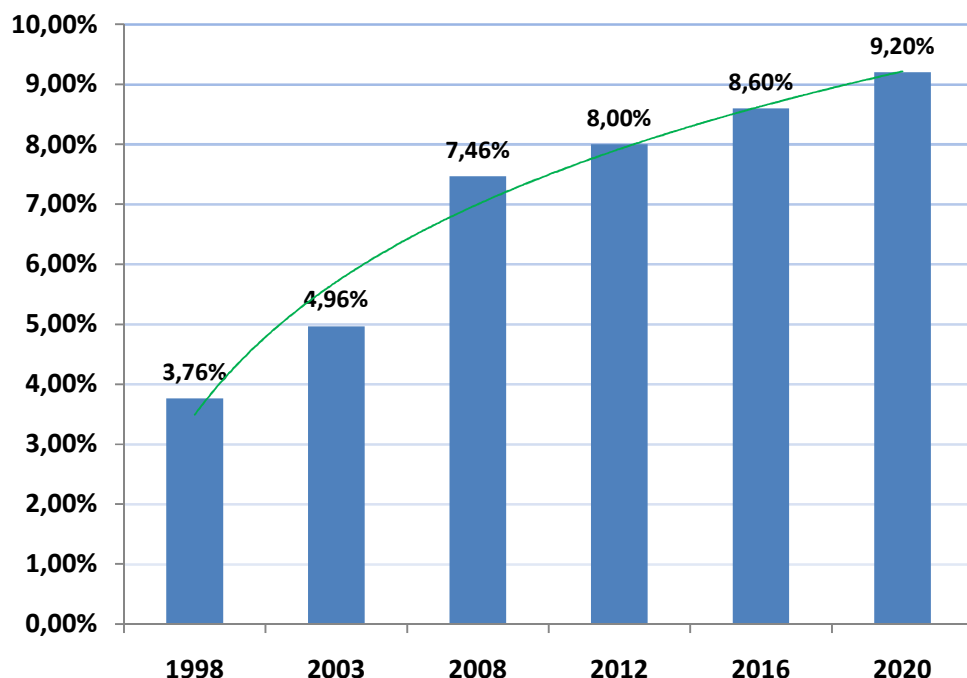
Font: Elaboració pròpia a partir dels resultats de les taules anteriors

4.7 Els infants menors de 6 anys amb trastorns de desenvolupament o amb risc de tenir-los

En el gràfic i taula següent es presenta l'evolució de creixement que es preveu a l'horitzó 2020 dels infants menors de 6 anys amb trastorns de desenvolupament o risc. De totes maneres, si es té en compte que, segons el document de programació de la Generalitat, la prevalença estimada per al 2012 és del 7,5% (a la comarca aquest percentatge ja s'assoleix en 2008) podria ser que l'increment estimat fos menor en una tendència similar a la que s'estima per al conjunt de Catalunya.

De fet també cal tenir en compte que, com ja s'ha vist en la taula 28, el creixement d'usuaris en els darrers temps ha estat molt per sobre del creixement de les hores d'atenció dedicades a aquest col·lectiu. Això, probablement, es deu que s'ha incrementat el nivell de coneixement i control sobre aquest tipus de trastorns, tant per part dels pares com dels sistemes educatius. Aquest fet ha implicat un increment de la demanda d'atenció, fins i tot per situacions lleus que potser abans no es tractaven, de manera que ha augmentat el nombre de casos, però menys el nombre total d'hores d'atenció, atès que la intensitat d'aquesta ha disminuït en tractar més casos d'una gravetat menor.

Evolució menors afectats per trastorns de desenvolupament o amb risc

Població menor de 6 anys amb trastorns de desenvolupament o amb risc

	Població	Població afectada	% s/pob.
1998	2.394	90	3,8%
2003	2.538	126	5,0%
2008	3.269	244	7,5%
2012	3.610	289	8,0%
2016	3.512	302	8,6%
2020	3.322	306	9,2%

Font: (Dades fins al 2008) Elaboració pròpia a partir de l'Idescat i de les dades aportades pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa (Dades a partir del 2012) Elaboració pròpia a partir de les dades de projeccions demogràfiques de l'Idescat i de les dades sobre l'evolució de la prevalença durant el període 1998/2008

4.8 Les persones afectades per drogodependències i per VIH/SIDA

Tenint en compte que el coneixement i les dades existents sobre aquest col·lectiu, tant en relació a l'evolució de la prevalença d'aquestes malalties, com en relació a les variables

socials que les condicionen o determinen, és molt escàs, i en tot cas del tot insuficient, seria molt arriscat estimar projeccions sobre necessitats futures.

Per altra banda, segons les dades del document de programació de la Generalitat, s'estima una taxa força baixa de persones afectades per aquest tipus de malalties, susceptibles d'haver de menester serveis d'atenció social especialitzada (comunitat terapèutica i pisos de suport, per als drogodependents i places de llar residència i llar amb suport per als afectats pel VIH/SIDA), i si aquesta s'extrapola a la comarca de la Garrotxa, el nombre d'usuaris potencials d'aquests serveis (3 o 4 persones drogodependents i 1 o 2 persones malaltes del SIDA) no és ni de bon tros suficient perquè es plantegi la necessitat de crear algun d'aquests serveis a la Comarca.

5 SÍNTESI DELS RESULTATS OBTINGUTS

A les taules següents, se sintetitzen els resultats obtinguts de les estimacions dels recursos i serveis necessaris a l'horitzó 2020, per a les persones grans, els disminuïts psíquics i els malalts mentals. Val a dir que es tracta d'unes estimacions que es basen fonamentalment en l'evolució de les prevalences de les discapacitats i de l'oferta (els recursos i serveis especialitzats adreçats al col·lectiu) en els darrers 10 anys, així com en l'evolució demogràfica que es preveu dels diferents col·lectius (projeccions demogràfiques) en els propers anys. En funció de l'evolució de la prevalença i de la cobertura en el passat recent, i de les projeccions demogràfiques futures, es calculen els recursos i serveis que serien necessaris si l'objectiu fos mantenir i/o incrementar lleugerament els mateixos nivells de cobertura actual amb un creixement de l'oferta similar a la que hi ha hagut en els darrers 10 anys.

Pel que fa a l'estimació de recursos i serveis per a les persones afectades per disminucions físiques, i tenint en compte la no existència de recursos d'atenció especialitzada específics per a aquest col·lectiu a la Comarca, únicament s'han pogut calcular l'evolució de les necessitats que es preveuen per al col·lectiu en els propers anys, en base a l'evolució passada de la prevalença i de l'evolució demogràfica que es preveu.

Estimació dels recursos i serveis necessaris a l'horitzó 2020									
	2008		2012			2016		2020	
Recursos per a persones grans	Nombre	% s/po. 80 i +	Nombre	% s/po. 80 i +	Estimació Generalitat	Nombre	% s/po. 80 i +	Nombre	% s/po. 80 i +
Places Residència	495	13,3%	573	14,4%	533	621	15,0%	584	15,5%
Places Centre de Dia	259	6,9%	334	8,4%	301	385	9,3%	380	10,1%
SAD	266	7,1%	326	8,2%	248	393	9,5%	403	10,7%
Recursos per a disminuïts psíquics	Nombre	% s/població disminuïda psíquica	Nombre	% s/població disminuïda psíquica	Estimació Generalitat	Nombre	% s/població disminuïda psíquica	Nombre	% s/població disminuïda psíquica
C.O, CET i CAE	178	67,7%	205	75,6%	(1)140	209	75,6%	214	75,6%
Places Llar Residència	35	13,3%	47	17,2%	(2)59	48	17,2%	49	17,2%
Places Residència	20	37,7%	25	43,5%	20	27	43,5%	29	43,5%
Recursos per a disminuïts psíquics i malalts mentals									
C.O, CET i CAE	178	42,0%	225	48,4%	(1)140	264	52,0%	284	52,0%
Places Llar Residència	35	8,3%	64	13,7%	(2)59	70	13,7%	75	13,7%
Places Residència	20	23,3%	30	30,3%	20	33	30,3%	34	30,3%

(1) Aquest nombre de recursos és molt més baix del que el que es preveïa, ja que en el document "Programació territorial dels recursos d'atenció social" (2) El resultat de l'estimació del document de la Generalitat "Programació territorial dels recursos d'atenció social especialitzada i domiciliària a Catalunya 200-2012", és la suma dels recursos del 2008 més 24 places en desenvolupament

Estimació dels recursos i serveis necessaris a l'horitzó 2020									
Recursos per a persones discapacitades per malaltia mental	2008		2012			2016	2020		
	Nombre	% s/po. 80 i	Nombre	% s/po. 80 i	Estimació Generalitat	Nombre	% s/po. 80 i	Nombre	% s/po. 80 i
		+		+			+		+
Places Servei Prelaboral	37	23,0%	60	31,0%	(1) 11	83	36,0%	102	39,0%
Places de Centre de Dia	25	35,2%	29	35,2%	(2)	32	35,2%	34	35,2%

Font: Elaboració pròpia a partir de taules anteriors

(1) En el document de programació de la Generalitat no consta l'existència de recursos de Servei Prelaboral a La Garrotxa. Les 11 places estimades pel 2012 es corresponen a les 11 places a promoure (2) No aporta cap estimació d'aquest recurs

Estimació dels recursos i serveis necessaris a l'horitzó 2020									
Recursos per persones discapacitades físiques	2008		2012			2016	2020		
	Població diana	Deficit potencial estimat	Població diana	Deficit potencial estimat	Places a promoure 2008-2012	Població diana	Deficit potencial estimat	Població diana	Deficit potencial estimat
Places CO (1)	69	58	79	60	8	85	66	94	75
Places CAE (2)	43	43	51	43	8	56	48	61	53
Places Llar Residència	62	62	69	69		78	78	83	83
Places Residència	50	50	58	58		64	64	70	70

(1) En el document de programació de la Generalitat s'indica que hi ha 11 usuaris finançats per aquest recurs i que en el període 2008-2012 es promourà la creació de 8 noves places (2) El document de programació de la Generalitat indica que en el període 2008-2012 es promourà la creació de 8 noves places